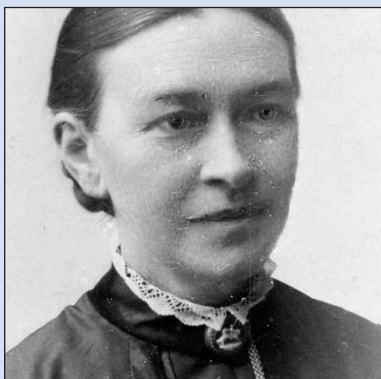

Landsstýrið hevur sjálvt gjørt fakfeløg til mótpartar

Síða 24

Søgan hjá Onnu Evensen

Anna Evensen var dóttir tann fyrsta Lützen í Føroyum og mamma A. C. Evensen, sum var við til at stovna FF. Vit fara at endurprenta hennara lívssøgu, sum er ein fongur hjá øllum, sum hava áhuga fyri siðsøgu.

Síða 11

Á fakfelags- fundi í Lapp- landi

Samar ella lappar er eitt lítið fólk eins og vit. Vit hava stóra frásøgn frá vitjan í finska Lapplandi.

Síða 13

Fiskasøluframsýning í Brüssel:

Føroyskur saltfiskur væl umtóktur

Síða 8

Tað er hugaligt at frætta, at okkara aldargamla framleiðsla av saltfiski framvegis er "second to none".

Síða 26

Flóttamaður á gomlu "Norrønu"

Hvussu var at vera flóttafólk umborð á gomlu "Norrønu". Vit hava frásøgn frá flóttamanni.

Tel: 471116

Fartel: 216270

poul@kjolbro.com

24/7 tænasta

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvörðslan
Atgongdskontroli
Trygdarráðgeving

211 112

Tín trygd
fyri tryggjeika

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreassen · Varðagata 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Hon nýtist ikki at vera so

STÓR

Nei, lýsingin nýtist ikki at vera so stór fyri at síggjast - og tá kostar hon heldur ikki so nógv.

Gerid eina lýsingaravtalu við FF-blaðið og sparið 50%

AGN

**sild
kúfiskur
makrelur
høgguslökkur**

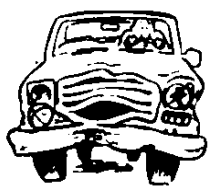

hava dagligt samband um allt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíliga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir,
koplingar v.m.

For- og bakhjólsléiðir
og akslar

Og so hava vit tey
vælumtóktu "TYFOON"
dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Gúðjón tvífaldaði sína umboðan á Altingi

Sum kunnugt hevur altingsval júst verið í Íslandi. Sum øllum kunnugt fekk stjórnin afturgongd, men varðveitti meirilutan á tingi og kemur at halda áfram.

Tað, sum hevði ein serligan áhuga fyri okkum í FF, var, hvussu tað fór at ganga hjá Frjálslynda Flokkinum. Hetta er av tveimum orsökum. Tann fyrri er, at júst hesin flokkur er farin til val uppá at fáa broytt kvotaskipanina, sum flokkurin metir vera skaðiliga.

Hin orsøkin er, at annar av tingmonnunum undan valinum var ein serligur vinur hjá Føroya Fiskimannafelag. Hetta er Gúðjón Kristjánsson, sum er gamal trolaraskipari, og sum tí veit, hvat hann tosar um, tá hann tosar um kvotur. Hann hevur í fleiri ár verið formaður í Farmanna- og Fiskimannasamband Íslands, sum er felagið hjá navigatørum. Felögin bæði hava í

mong ár havt neyvt samstarv innan fiskimannadeildina í ITE Vit kennast tí sera væl frá fundum av ymiskum slagi. Sigast kann, at tað verður viðurkent í Íslandi, at Gúðjón er ein framúr skilamaður, og tað er eitt kvetti fyri íslenskar fiskimenn, at teir hava hann sum umboð fyri teirra áhugamálum á tingi.

Tá Gúðjón varð valdur á ting í 1999, fór hann úr umrødda formanssessi. Tað hevur verið spennigur um hansara flokkur fór at koma inn aftur. Men hetta varð eingin trupulleiki. Flokkurin tvífaldaði sítt tingmannatal frá 2 til 4, og tað restaðu bert heilt fáar atkvøður í, til at teir fingi fimta mannin.

Ein av teimum valdu er Magnus Thor Hafsteinson, sum er sera kendur í FF og hjá FF-blaðnum, sum blaðmaður á norska fiskivinnublaðnum Fiskaren!

Hóast hesa stóru fram-

gongdina verður neyvan pilkað við íslensku kvotaskipanina. Serstakliga tá hugsað verður um, at í valskeiðnum skal leiðarin í Framsóknarflokkinum Haldór Asgrimsson verður forsætisráðharri seinni í skeiðnum. Hann hevur

verið ein av ítarstu forsprákarunum fyri verandi kvotaskipan.

Vit ynskja Gúðjón og hansara feløgum góða eydnu við at umboða íslenskar fiskimenn á Altingi.

Gúðjón á skrivstovu síni sum felagsformaður. Hann er giftur við Barbaru, sum er pólsk.

Tann fyrri
Harmonikutúrurin
til Noregs frá - 2. hvítusunnudegi - 9. juni - 11. juni

Njót okkara stásiliga luksusskip á tess fyrsta harmonikutúri til Noregs!

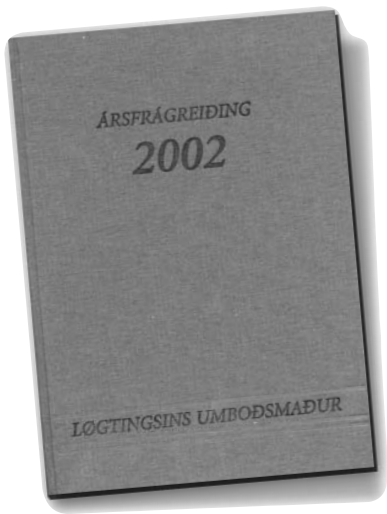
úr 800,-

Risa Bingo á ferðini
At vinna verða ferðir við Norðnu, pakkaferð til Danland, vikuskiftisuppihald á Hotel Føroyum og mangt annað.

SMYRIL LINE
the North Atlantic Link

J. Broncksgata 37
P.O. Box 370
FO-110 Tórshavn
Faroe Islands
Tel +298 345900
Telefax +298 345950
booking@smyril-line.fo
www.smyril-line.fo

Frágreiðingin hjá umboðsmanninum

Tað kann staðfestast, at viðhald frá honum ikki er vert eitt 5 oyra!

Frágreiðingin fyllir nógv og sær gott út. Tíverri samsvarar hetta ikki við ta ávirkan, ein kundi vænta av hesum stovni.

Um dagarnar kom frágreiðingin frá Løgtingsins Umboðsmanni fyri ár 2002. Tað kann ikki sigast annað enn, at hetta er ein prýðilig bók, heilar 350 síður við stívari permu, sum vil pynta á hvørjari bókahill.

Hetta er onnur frágreiðingin hjá umboðsmanninum, sum byrjaði sítt virki fyri júst tveimum árum síðani.

Hetta er eitt gott høvi at gera eina meting av, um umboðsmaðurin veruliga hevur livað upp tað, sum varð væntað av honum. Hetta kundi undirritaði verið tann rætti maðurin at gjørt. Lutvíst sum ein ið meira enn nakar hevur verið talsmaður fyri, at vit fingi ein umboðsmann. Og lutvíst sum ein “brúkari” hjá honum.

Tað er óneyðugt at nevna, at vit hava fyri neyðini á “onkrum”, sum kann fáa støðið á okkara umsiting uppá tað støði, sum hoyrir heima í einum rættarsamfelagi. Tí er tað ein sera átroðkandi spurningur, um umboðsmaðurin hevur gjørt nakran mun á hesum øki.

Hetta kann eg lættligast greiða frá út frá egnum royndum, bæði av umboðsmanninum sjálvum og sum “brúkari” av almennum umsitingini.

Umboðsmaðurin skuldi roynast

Eg havi av nevndu orsökum viljað roynt umboðsmannin fyri at kunna staðfesta nyttuna av honum. Tey mál, sum umboðsmaðurin hevur viðgjørt av mínum ávum eru vegna útvarpið. At tað gjørdist útvarpið var nærsum av tilvild, men rættarfatanin í útvarpinum samsvarar nøkulunda við hana, ið annars er galdandi í almennum Føroyum. Og støðið á tíðindaflutninginum er eisini her nakað tað sama sum hjá hinum fjølmiðlunum. Tí kundi tað fyri so vítt eins væl verið sjónvarpið, sum varð viðgjørt. Bløðini falla jú uttan-

fyri økið hjá umboðsmanninum.

Viðhalduttan nyttu

Eg havi í trimum førum fingið viðhald frá umboðsmanninum viðvíkjandi útvarpinum. Men í øllum førunum er hetta viðhald “skorið til” á ein slíkan hátt, at tað als eingin nytta er í hesum viðhaldum. Heldur er støðan verri, enn um málini als ikki vóru tikin upp.

Er FF-blaðið eitt tíðindablað?

Her skal verða greitt frá einum av hesum málum:

Útvarpið hevði ein tått í morgunsendingini, har bløðini, sum vóru útkomin tann dagin, vórðu “presenterað” við teirra yvirskriftum.

Vit varnaðust, at tað var heilt tilvildarlígt, um FF-blaðið varð nevnt í hesum tåtti, meðan tað ikki kom fyri at t.d. Dimmalætting og Sosialurin lógu eftir. Hetta mettu vit sum ein greiðan mannamun, sum vit ikki vildu góðtaka.

Umboðsmaðurin tók málið upp. Útvarpið greiddi frá, at í veruleikanum skuldi FF-blaðið als ikki verið nevnt. Tí samb. ásettu reglunum skuldu bert tíðindabløð nevast. FF-blaðið var “bert” eitt fakfelagsblað og fall uttanfyri hesa áseting. Um FF-blaðið kortini varð nevnt, so var hetta bert av væl-vild hjá viðkomandi morgunverti. Tískil átti FF-blaðið ongan rætt her.

Hetta sjónarmið góðtóku vit als ikki. Tað kundu nevast fleiri grundgevingar fyri, at FF-blaðið var líka frægt tíðindablað sum hini. Ein av teimum var, at í lögtingsuppskoti-num hjá Bjarna Djurholm um stuðul til blaðútbering, sum tó fall burtur aftur, leyk FF-blaðið treytirnar fyri at vera eitt tíðindablað.

Umboðsmaðurin: FF-blaðið er tíðindablað, men...

Tá niðurstøðan hjá um-

boðsmanninum kom, gav hann okkum eisini viðhald. FF-blaðið var eitt tíðindablað.

Men: Útvarpið hevði longu við byrjan av málinum tryggjað sær, at ein slík avgerð onga ávirkan skuldi fáa við at strika henda tåttin í morgunsendingini. Heldur ikki á nakran annan hátt hevur henda avgerðin havt nakra sum helst ávirkan á valið hjá útvarpinum av tíðindakeldum.

Men tað var eisini greitt, at niðurstøðan hjá umboðsmanninum var virðisleys. Tað var bert grundgevingina um, at FF-blaðið ikki var tíðindablað, sum umboðsmaðurin undir-kendi. Hevði tað bert verið nýtt ein onnur grundgeving, sum t.d. at talan var um eina journalistiska meting, so hevði umboðsmaðurin góðkent hetta.

Viðhald ikki vert eitt 5 oyra

Vit kunnu enn tá gera hetta viðhaldið frá umboðsmanninum upp í kontantum virði.

Fyri ta morgunsending, sum gav høvi til hesa kær, varð kunngerð sett í útvarpið, sum lýsti tað viðvíkjandi FF-blaðnum, sum hini bløðini fingi ókeypis sama dag.

Vit fingi sjálsagt rokning, men boðaðu frá, at vit

noyddust vit at lova at gjalda fyri yvirhøvur at sleppa at lýsa.

Hervið kann staðfestast, at eitt viðhald frá umboðsmanninum er ikki vert so mikið sum eitt 5 oyra.

Tíðindaflutningur eftir lestinum hjá umboðsmanninum

Tað fyrsta, sum umboðsmaðurin gjørdi, tá hann fór at viðgera málið viðvíkjandi útvarpinum, var, at hann staðfesti, at hann hevði heimild til at viðgera útvarpið og sjónvarpið. Síðani hevur hann við sínum niðurstøðum sett ein leist, sum almennt tíðindastovnar hava at virka eftir.

Í næstseinasta blaði greiddu vit frá málinum um eygleiðaran, og er hetta eitt mál, sum vit triva í aftur í hesum blaðnum.

Tilvildarlígt er hetta mál eitt gott høvi til at lýsa, hvussu útvarpið fatar ávísingarnar frá umboðsmanninum.

Hetta mál er nógv ferðir lýst í FF-blaðnum frá ársbyrjan 2002, uttan at útvarpið ella annars hinir fjølmiðlarnir yvirhøvur hava nevnt málið.

Útvarpið nevnr fyrstu ferð málið tann 20. desember ella 3 dagar eftir umrøddu niðurstøðu hjá umboðsmanninum.

tað seinni er staðfesti við dómi, at Jørgen ólógliga hevði noktað fiskimanni sjúkraviðbót. Og uppskotið var bert gjørt fyri at káva útyvir hesa ólógliga “málsviðgerðina”, ið vildi verið avdúkað við rættarsakini. Jørgen royndi annars at taka grundarlagið undan rættarsakini við at pressa tingið til at avgreiða málið, áðrenn tað kom til dómsviðgerðar. Tað vóru greiðar ábendingar um, at ikki alt ruggaði rætt í viðmerkingunum til lógaruppskotið, har Fiskivinnuráðið metti, at lógin var óneyðug, tí eygleiðarar longu áttu henda rættin samb. galdandi lóg.

Men hetta hevði als ikki áhuga fyri úvarpið, sum púra einsíðugt lýsti málið til gagns fyri landsstýrismannin, uttan yvirhøvur at lýsa málið sum tað verulígt var, nevnilígt sum eitt greitt rættarbrot móti privatum borgara.

Hetta merkir, at fjølmiðlarnir stórt sæð onga avmarking hava í teirra tíðindaflutningi, tó sæð burtur frá beinleiðis ófólkalíghheitum.

Tí er tað eisini púra meiningsleyst við setan av nógv umrødda fjølmiðlaráðnum. Kann einki væntast frá umboðsmanninum, so kann enn minni væntast frá einum ráði, har fjølmiðlarnir skulu ansa eftir sær sjálvum.

gera við hesum arbeiðshátti. Umboðsmaðurin er nevnilígt “løgtingsins” og ikki “fólksins” maður.

Hava ikki hoyrt um Arthur Andersen

Í veruleikanum er støðan í dag verri enn uttan umboðsmann. Løgtingsmenn hava greitt blakað alla ábyrgd frá sær í málum um rættartrygd. Teir hava opinbart hildið, at við at lata hesa uppgávu til ein dómara, var heilaga grøv-in væl forvarað, og hægri rættvísið tryggjað av sær sjálvum.

Tað er greitt, at eingin lögtingsmaður hevur lisið Hans Scherfig ella Carl Madsen. Teir hava heldur ikki hoyrt um Arthur Andersen ella Troels G. Jørgensen fyri at halda okkum til dómara innan ríkismark.

Sjálvir fari eg ikki at venda mær til umboðsmannin aftur. Ei heldur fari eg at mæla øðrum til tess. Tað einasta forum, har tað í dag kann heintast hjálp, er hjá donsku rættarskipanini.

Virkið hjá umboðsmanninum er fyrr viðgjørt her í blaðnum. Víst varð á, at umboðsmaðurin, ið tí í hesi grein umrødda máli, heilt greitt ikki hevur fylgt síni egnu reglugerð um, at kærarin skal kunnast so hvørt um gongdina í málinum.

Hann hevur enn tá noktað at útgreinað heilt greið “hol” í síni frágreiðing, har tað er eyðsýnt, at tað ikki er samsvar millum veruleikan, og tað sum stendur í frágreiðingini um gongdina í málinum. Umboðsmaðurin hevur boðað frá, at hann als ikki ætlar at svara mær aftur, hóast hann hevur fingið ítøkiligar spurningar, sum skuldu verið lættir at svara, um alt ruggaði rætt.

Nærri er greitt frá hesum parti av málinum í FF-blaði nr. 287, sum eisini er á heimasíðuni hjá FF: www.fiskimannafelag.fo

Tíverri má ásannast, at Løgtingsins Umboðsmaður gjørdist ikki loysnin. Hann hevur bert givið lögtingsmonnum ein kodka á hesum øki og borgarum ein falskan tryggleika, sum stórt sæð einki er verður.

Óli Jacobsen

Eygleiðari fekk ongar dagpengar

fríggjadagur, 20. desember 2002 09.29 Innland

Lønjavningarstovan hevur víst aftur einari umsókn frá eygleiðara á fiskiskipi, sum søkti um sjúkratrygd. Eygleiðarar eru ikki nevndir í lógini um pengar til fiskimenn, sum gerast sjúkir ella fáa skaða. Men nú koma teir í lógina.

Jørgen Niclasen, landsstýrismaður, skjýtur upp at broyta lógina, so eygleiðarar verða nevndir har.

Eingin ivi skal vera um, at eisini teir hava rætt til pengar, gerast teir sjúkir ella fáa skaða, sigur Fiskimálaráðið.

“Málið um eygleiðaran” er ein framúr góð lýsing av okkara politisk/umsitingarlígt skipan viðvíkjandi tí manglandi rættarstøðuni hjá borgaranum, soleiðis sum longu greitt frá her í blaðnum nógv ferðir. Hetta mál hevur verið púra tagt burtur í føroysku fjølmiðlunum. Tey einastu tíðindi, sum útvarpið hevur havt um hetta mál fram til málsviðgerðina, eru hesi tíðindini, sum bert lýsir annan partin av málinum, og sum tí í mesta lagi er hálvur sannleiki. Hesin tíðindaflutningur er beinleiðis eftir leisti hjá umboðsmanninum.

ikki vildu gjalda hana, fyrr enn niðurstøðan var komin frá umboðsmanninum.

Endalígt niðurstøðan kom 17. desember. Tann 30. desember vildu vit lýsa okkara landsfund í útvarpinum. Men vit fingi at vita, at vit vóru blokeraðir at lýsa vegna umdrøddu rokning. Tískil

Tá verður umrøtt lógaruppskotið, sum Jørgen Niclasen legði fram um at lata lógina um sjúkraviðbót eisini galda eygleiðarum. Her verður Jørgen lýstur, sum tann fyrri fiskimenn umsorgsfulli landsstýrismaður, sum unnir øllum fiskimonnum sjúkraviðbót.

Veruleikin var tann, sum

Umboðsmaðurin hvørki gjørt frá ella til

Annars kann sigast, at tað, at ein umsiting sum tann við eygleiðaranum framvegis kann fara fram, er eitt prógv fyri, at virkið hjá umboðsmanninum gjøgnum tvey ár hevur hvørki gjørt frá ella til. Og tað fer tað heldur ikki at

Minningarhald fyrri teir á "Riddaranum" á Seyðisfirði

25. september í fjór vóru tað 75 ár síðan, at sjeý mans á føroysku sluppini "Riddaranum" druknaðu á Eysturlandinum í Íslandi.

Hetta er ein hending í røðini av sorgartilburðum, sum hava verið føroyskum fiskimonnum fyrri, ikki minst undir Íslandi.

Vit umrøddu hendingina seinasta og næstseinasta ár, tá vit vóru á vitjan í Seyðisfjørðinum og vóru eisini á kirkjugarðinum, har fimm av hesum monnunum eru grivnir.

Í FF-blaðnum tann 26. september 2002 høvdu vit eina gjølliga frágreiðing um hendan sorgartilburðin.

Greitt varð frá tí góða sambandi, sum var millum føroysku fiskimennin og bóndurnar á leiðini. Men í hesum førinum fekk hetta samband tó ein syrgiligan enda, tá farast skuldi í land við skipsbátinum at avrokna við bóndan á Fagranesi, nú farast skuldi heim eftir væleydnaðan túr. Komnir upp undir land kom eitt brot, og báturin holvdist. Sjeý av monnunum komu í fyrsta umfari á kjøl, men eitt nýtt brot skolaði teir til sjós aftur, og spurdust teir tá ikki aftur. Ein av monnunum, Petur í Lopra, komst undan, og hetta má metast at vera eitt undur og annars eitt gott dømi um, hvat ein sterkur lívsvilji kann geva sum úrslit. Tá báturin ikki kom

Hetta er jarðarferðin fyrri 75 árum síðani.

aftur til ásettu tíðina, gjørdust teir ótolnir umborð á "Riddaranum" og fóru at sigla aftur og fram við landinum, men bát sóðu teir ongan. Teir vórðu varugir við tveir menn inni á landi, sum veittraðu og róptu til teirra at sigla á Finna-

fjørðin, og komnir hagar frætta teir, hvussu vorðið var.

Stýrimaðurin á Riddaranum, sum gjørdist skipari, nú skiparin Mortan var druknaður, var Petur Anthoniussen, sum var ættaður av Morskranesi. Hann var giftur við konu úr Sumba, men búði á Tvøroyri. Erling Poulsen sigur um Petur, at hann vaskaði sjálvur øll líkini og legði tey í lastina, har ein "flagermús", innilokað petroleumslampa, varð sett at lýsa yvir deyðu skipsfeløgnum.

Teir, sum doyðu, vóru:

Mortan Nielsen, skipari, 40 ár, 5 børn.

Johan Nielsen, sonur skiparans, 21 ár.

Niklas Nielsen, bróður skiparans, 38 ár.

Sofus Kristiansen, 21 ár.

Poul Kjærbo, Eystan Á, 31 ár, giftur, 2 børn.

Tummas Stenberg í Jóanstovu, 20 ár.

Sigurd Hansen, Tvøroyri, 24 ár, giftur, 2 børn, annað varð føtt eftir at hann fórst.

Allir vóru úr Sumba uttan Sigurd.

Minningarhald

Tað var uppá tal at skipa fyrri minningarhaldi í Seyðisfirði í samband við 75 ára dagin, men hetta gjørdist av ymiskum orsøkum av ongum.

Men eftirkomarar hjá skiparanum, Mortani Niel-

sen, hava nú fyrireikað eina ferð til Íslands í ár. Tað er ætlanin at vitja staðið uppi á Fagranesi, har hendingin fór fram. Her er tað so heppið, at tað er eydnast at koma í samband við abbadóttir bóndan á umrødda bónda-

garðinum. Hon eitur Júlía Imsland og hevur verið so beinasom at fáa til vega allar upplýsingar, ið brúk hevur verið fyrri at gera hendan túrin. Hon hevur eisini skrivað grein í íslendskum bløðum um hendingina. Júlía býr á Hornafjørðinum og arbeidir fyrri útvarpsstöðina "Støð 2".

Samstundis er ætlanin, meðan Norrøna liggur, at skipa fyrri einum minningarhaldi fyrst í kirkjuni, haðani jarðarferðin var, og síðani á kirkjugarðinum í Seyðisfirði, har 5 av monnunum eru jarðaðir, men har nøvnini á teimum øllum standa á gravsteininum.

Ætlanin er at fara við "Norrønu" av Havnini 30. juli kl. 18. Komið verður á Seyðisfjørðin morgunin eftir kl. 8. Her liggur "Norrøna" til kl. 12. Ætlanin er at hava eina drekkamunn aftaná fyrri tey, sum lut-taka.

Tey, sum hava hug til bert at luttaka í minningarhaldinum á Seyðisfjørðinum, kunnu koma aftur og fram sera bíliga. Prísirnir eru frá kr. 800 til kr. 1.700 fyrri vaksin og kr. 500 til kr. 1.400 fyrri børn. Tey, sum eru áhugað, eiga at venda sær beinleiðis til Smyril Line. Eru annars spurningar, kunnu teir setast Óla Jacobsen tlf. 31 15 69 ella heima tlf. 31 57 69.

Jarðarferð teirra sjólátu á Seyðisfirði

Í Seyðisfjarðablaðnum "Hæmir" stendur fylgjandi grein 8 oktober:

Hinir føroysku sjómenninir, sum sjólótust av "Riddaranum", fóru til gravar hósdagin. Stór mannfjöld av Seyðisfirði, manningin á "Riddaranum" og øðrum skipum, ið inni lógu, fylgdu. Í kirkjuni talaði sóknarpresturin gripandi og væl og tók til yrking Sig. Eggert: "Alfaðir ræður". Aftaná taluna varð sungin sálmurin "Ált eins og blomstrið eina." Kisturnar vóru prýddar við kransum og blómutyssum frá Seyðisfirðingum, og býráðsformaðurin hevði eftir samtykt býráðsins sent krans hjárinar vegna. Frá vognunum, sum fluttu kisturnar til kirkjugarðin, veittraðu fløggini á hálvari stong. Hetta var sár og hátíðarlig stund, tá frændir okkara soleiðis vórðu fluttir til teirra síðsta hvíldarstað í íslenskari mold.

Hetta er tað, sum FF-blaðið skrivur um jarðarferðina.

Her liggja 5 av teimum 7 monnunum av "Riddaranum" grivnir.

Bóndabjúnini á Fagranesi kallaðust Jón og Stefania. Tey vóru omma og abbi Júlíu Imsland, sum hevur verið sera hjálpsom at fáa til vega upplýsingar í samband við ætlaðu minnisferðina. Hetta er mynd av henni.

FF-blaðið og Fiskimanna-felagið verður sjálvandi við á ferðin. Vit ætla eisini á ferðini at vitja nøkur av teimum plássum á Eysturlandinum, har føroyingar hava verið til lands. Ser-

liga hugsu vit um Bakka-fjørðin, sum liggur við Bakkaflóa eins og Fagranes. Her er ætlanin, saman við staðkendum, at vitja stöð, har føroyingar hava hildið til, og vit fara at

royna at hitta fólk, sum minnst føroyingar.

Vit vóna at kunna geva enn eitt íkast til søguna um føroyska fiskimannin á hesi ferð.

Lendingin sem um ræðir í frásögninni af Riddaranum hefur að sögn staðkunnugra að öllum líkindum verið á þessu svæði og mun heita Borgarvík eða Borgarkrókur.

Júlía hevur staðfest, hvar vanlukkan bendi, og sæst tað á hesum kortinum. Báturin er komin at rættuliga fitt, einar 5 km, sunnan fyri bóndagarðin á Fagranesi. Líkindini hava ikki verið tey bestu, so helst hevur ikki verið møgult at lenda nærri.

Tíðindaskriv

Notio Framtaksfelag P/F havt sín fyrsta ársaðalfund

Fríggjadagin - 23. mai 2003 - hevði Notio Framtaksfelag P/F sín fyrsta ársaðalfund.

Notio Framtaksfelag P/F varð sett á stovn hin 7. mai 2002 sum fyrsta og einasta privata framtaksfelag í Føroyum.

Endamálið við felagnum er at gera iløgur í feløg, sum verða mett at hava góð og burðardygg framtíðarútlit.

Felagið hevur í árinum gjørt iløgur í tvey feløg. Talan er um telefelagið KALL og P/F Auxillior Technology, ið arbeiðir við kunningartøkni til menn-ingartarnað. Felagið hevur síðan árs-byrjan 2003 gjørt iløgir í íbirtingarfelagið (Seedkapitalfelag) P/F Set um-framt at felagið arbeiðir við fleiri spennandi verkætlanum.

Almenn partabrøv

Felagið hevur boðið uppá partabrøv í almennir grunnar eiga, men enn er tó einki hent á hesum økinum.

Ársúrslitið

Einasta inntøkukelda felagsins í árinum var rentuinntøka frá tøkum pen-ingi og gjordist ársúrslitið frá stovn-anini 7. mai og til ársenda 2002 eitt hall upp á tkr. 374. Eginpeningur felagsins var pr. 31.12.2002 kr. 24,9 mió.kr.

Vanliga inntøkan í einum slíkum

framtaksfelagi er útbýti frá feløgum, ið felagið eigur partapening í og vinningur, tá partabrøvini verða seld.

Nevndarval

Øll nevndin í felagnum varð afturvald á ársaðalfundinum, í henni sita Wilhelm Petersen, formaður, Kristoffur Laksá og Anfinn Olsen.

Útlitini

Felagið metir, at útlitini eru góð fyri, at felagið kemur at verða ein týðandi partur av føroyska vinnulívinum. Fyri at felagið skal hava møguleika til at styrkja um kapitalgrundarlagið í verk-ætlanum, sum verða settar at vera lívførar og har ein munandi vøkstur kann væntast, er neyðugt at kapitalur-in verður øktur so við og við. Felagið hevur í ár økt kapitalin við 15 mió.kr. og er kapitalurin í felagnum nú góðar 41 mió.kr. Ætlanin er at kapitalurin skal økjast til millum 75 og 100 mió. kr. innan 3 til 5 ár somuleiðis er ætl-anin, at Notio skal skrásetast á einum føroyskum partabrævamarknaði, tá hesin gerst veruleiki.

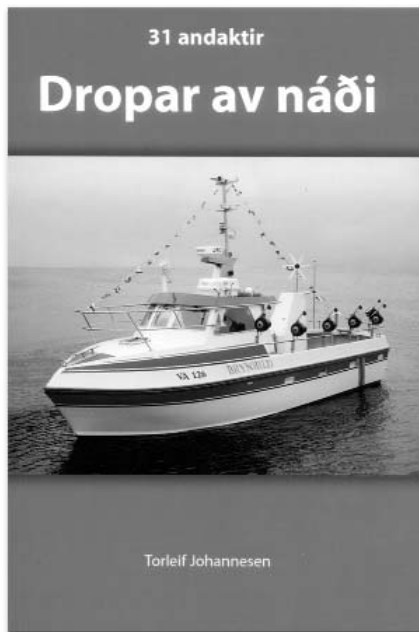
At felagið hevur eitt gott kapitalgrund-arlag hevur eisini sera stóran týðning, nú Landsstýrið hevur boðað frá, at ávís-ar almennar fyrirkomulag skulu einskil-jast. Í hesi tilgongd ætlar Notio at hava ein virknan leiklut.

Wilhelm Petersen, formaður

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA
Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gevir
MEIRI
MINNI

Dropar hjá Torleifi

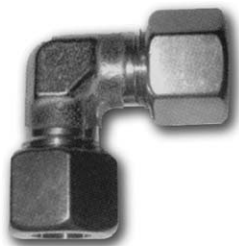
Herfyri kom út ein fitt andaktsbók hjá Torleifi Johannesen við eini andakt fyri hvønn dag í mánaðinum.

Torleif er jú ein kendur pesónur mill-um okkara siglandi sum sjómanstrúboð-ari gjøgnum nógv ár. Hann hevur sum fáur hjarta fyri teimum, sum balast á sjónum, og hetta duga teir eisini at virðismeta.

Torleif hevur eisini trúliga skrivað andaktirnar í FF-blaðnum, og vit vita, at okkara lesarar dáma væl at fáa eina andaligan "dropa" saman við øllum tí verðsliga, sum vit annars borðreiða við.

Tað eru hesar andaktir, ið nú eru kom-nar út í bók undir heitinum "Dropar av náði". Og sum kann fáast fyri kr. 89.

Tað er óneyðugt at siga, at framtíðar andaktir frá Torleifi kunnu fáast við at lesa FF-blaðið!

HÁTRÝSTFITTINGS

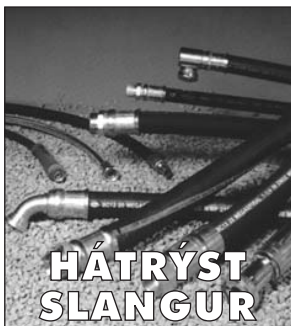
- vanligt og sýrufast stál

311155

P/F Tórshavnar Skipasmiðja

LEGURLandsins størsta úrval
til øll endamál**311155**

P/F Tórshavnar Skipasmiðja

**HÁTRÝST
SLANGUR**

- til øll endamál

311155

P/F Tórshavnar Skipasmiðja

MÁLING

- og málingaútgærð

311155

P/F Tórshavnar Skipasmiðja

SELIR TÚ**skipa- ella
bátaútgærð?**

So er FF-blaðið einasti holi bóðberin, sum fer umboð á skipini – um vegis reiðaríni – hvønn útgávudag.

Gerið eina skipagóða lýsingaravtalu við okkum.

Tlf: 31 15 69

Fax: 31 87 69

T-post: ff-blaði@post.olvant.fo

FISKIMÁLARÁÐIÐ
- AÐALSKRIVSTOVAN**Deildarleiðari til
Fiskimálaráðið**

Í Fiskimálaráðnum verður starvið sum deildarleiðari fyri figgjar-starvsfólka- og umsitingarstápinum her við lýst leyst til setan skjótast gjørligt.

Deildin er nýskipað og er bygnaðarlaga ein stápeind í Fiskimálaráðnum. Talan er um starv við spennandi avbjóðingum har ein týðandi partur verður at standa fyri menningini av virkisøkinum.

Starvið inniber m.a. hesar uppgávur:

Dagligu leiðsluna av deildini, herundir hava ábyrgd fyri:

- Figgjar- og roknskaparviðurskiftunum í Fiskimálaráðnum
- Starvsfólkamálum í Fiskimálaráðnum
- Umsitingarmálum í Fiskimálaráðnum
- At samskipa uppgávur, ið eru tvørgangandi ella hava felags endamál innan virkisøkið
- At samskipa felags steivið í innan- og uttanhýsis samskiftinum innan virkisøkið
- Ráðgeva í tvørgangandi málum í Fiskimálaráðnum og til landsstýrismannin
- Samstarva um tvørgangandi uppgávur í Fiskimálaráðnum annars

Førleikakrøv:

- Viðkomandi útbúgving frá hægri lærustovni
- Duga at samskifta á føroyskum, norðurlendskum og enskum máli
- Hollan kunnleika til almenna umsiting
- Royndir at umsita figgjarmál og starvsfólkamál
- Kunnleiki til figgjar- og búskaparskipan landsins er ein fyrimunur
- Kunnleika til edv skipanir
- Leiðsluroyndir
- Góð samskiptisevni og hegni at fyriskipa
- Duga væl við fólki

Setanartreytir:

Løn- og setanarviðurskifti eru sambært avtalu millum avvarðandi yrkisfelag og Figgjarmálaráðið. Setanarøkið fevnir um Fiskimálaráðið og stovnar undir tí, umframt hini aðalráðini og Løgmannsskrivstovuna. Tænastustaðurin í lötuni er Aðalskrivstovan.

Starvsheitið er deildarleiðari og tann, ið settur verður, hevur beinleiðis tilvísing til aðalstjóran. Tann, ið settur verður, má kunna tola broytingar í starvinum, og at økið verður umskipað til eisini at fevna um aðrar uppgávur í Fiskimálaráðnum.

Umsóknir:

Umsóknir, saman við avriti av prógvum og møguligum viðmælum, skulu vera Fiskimálaráðnum í hendi í seinasta lagi mánadagin 16. juni 2003 kl. 15.30.

Umsóknir skulu sendast til:

FISKIMÁLARÁÐIÐ, POSTSMOGA 347, 110 TÓRSHAVN

Upplýsingar viðvíkjandi starvinum fáast við at ringja til Fiskimálaráðið á tlf. 353030 og tosa við Kaj P. Mortensen, aðalstjóra.

FISKIMÁLARÁÐIÐ

YVIRI VIÐ STROND 17 • POSTSMOGA 347 • 110 TÓRSHAVN

Telefon 35 30 30 • Telefax 35 30 35 • E-mail: fisk@fisk.fo

LANDSSJÚKRAHÚSIÐ
FØROYAR© 2003 Danak Telemedicin A/S
info@telemed.dk**Telemedicinsk vejledning til skibe**

Ved behov for lægehjælp kontakt da
Landssygehuset
på telefon

313 540

Landssygehuset vil viderelevere til vagthavende
læge.

Hvis lægen ønsker digitalt billede, ekg eller
anden fil, kan du vedhæfte filen og sende den til

telemed@lsh.fo

Send billedfiler på max. 640 x 480 pixels

Sendes persondata med den vedhæftede fil
anbefales, at downloade krypteringsværktøj fra
www.pgp.com

Medicinsk ansvarlig på landssygehuset: overlæge Karl Holm og Kai Wilhelmsen.
Teknisk ansvarlig på landssygehuset: medico teknisk chef Einar Venned.

April 2003

**Bygdasøvnini í Føroyum
í summar****Nólsoyar Bygdarsavn****Húsini við Brunn**

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 327020
ella 327036. Atgongugjald: 20,- kr.

Sørvágs Bygdarsavn

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 332893,
333284 ella 333191. Atgongugjald: 30,-

Miðvágs Bygdarsavn**Kálvalíðhúsin**

Savnið er opið eftir avtalu við Vága
Kunningarstovu, tlf. 333455 ella
212705. Atgongugjald: 20,- kr.

Tvøroyrar bygda-**og sjóvinnusavn****Gamla Doktorahúsið**

Frá 25. mai til 31. august er savnið opið
hvønn sunnudag kl. 15.00-18.00. Annars
eftir avtalu á Kunningarstovuni á
Tvøroyri, tlf. 372480 ella 254941. At-
gongugjald: 20,- kr.

Sands Bygdarsavn**Norðara Koyta**

Frá 1. juni til 31. august er savnið opið
hvønn sunnudag kl. 16.00-18.00. Annars
eftir avtalu við Sandoyar Kunningar-
arstovu, tlf. 361836 ella 222078. At-
gongugjald: 20,- kr.

Vestmanna Bygdarsavn

Savnið í kommunubygninginum er
opið mánadag til friggjadag kl. 10-12.
Annars eftir avtalu á tlf. 424218 ella
424103. Ókeypís atgongd.

Eiðis Bygdarsavn**Látrarroykstovan**

Frá 1. juni til 31. juli er savnið opið
mikudag og sunnudag kl. 14-16. At-
gongugjald: 20,- kr. Bólkar, min. 10, eftir
avtalu á tlf. 423597, 423269 ella 423102.

Bygdasavnið í Nes kommunu**Gamli Prestagarðurin**

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 447438
ella 447251. Atgongugjald: 20,- kr.

Bygdasavnið Forni**Glyvrar**

Frá 1. juni til 15. september er savnið
opið mánadag, mikudag og sunnudag
kl. 16-19. Annars eftir avtalu á tlf.
226088, 447391 ella 449214. Atgongu-
gjald: 30,- kr. Bólkar, min. 10, 20,- kr. fyri
hvønn.

Gøtu Fornminnissavn**Blásastova við hoyggjhúsinum
og Glyvra Hanusar hús**

Frá 19. mai til 15. september er savnið
opið mánadag, týsdag, friggjadag, leyg-
ardag og sunnudag kl. 14-16. Annars
eftir avtalu á tlf. 222717 ella 228768. At-
gongugjald: Vaksin 30,- kr. børn 10,- kr.

Norðoya Fornminnasavn**Handilshúsin,****Gamla Apotekið, Klaksvík**

Frá 15. mai til 15. september er savnið
opið hvønn dag kl. 13-16. Annars eftir
avtalu á tlf. 456287 ella 456939. At-
gongugjald 20,- kr. Bólkar, min. 10,
15,- kr. fyri hvønn

Virkandi sendibarrin, Vladimir P. Ulasjevitj, heldur røðu fyri Árna, har hann grundgevir fyri avgerðini at útnevna Árna til konsul. Í miðjuni er tað tulkurinn, Ivan Moskalenko, sum eins ræði tulkar frá russiskum til føroyskt sum hin vegin.

Útnevningin verður bandað Árna

Nýggji russiski konsulin

Tað var ein stórhending, tá Føroyar í seinastu viku fingi ein russiskan konsul. Sum kunnugt gjørdist Árni Dam, sum er kendur frá sínum virksemi á Skipafelagnum, konsul. Tað er kanska eitt sindur løgið, at hetta ikki er hent fyrr. Føroyar hava havt samskifti við russar í meira enn hálva øld. Alla hesa tíð hava russisk fiskiskip fiskað á okkara leiðum og hava havt samband við land, tá tað hevur verið neyðugt. Teir fiskaðu millum føroysk sildaskip í síni tíð í Eysturdjúpi, sum sildaleiðin norðanfyri kallaðist. Teir hava ligið inni á føroysku firðunum og krokað, og teir hava verið inni í føryskum havnum fyrst og fremst eftir vatni. Tá teir hava verið sjúkir, eru teir komnir á sjúkrahús í Føroyum o.s.fr.

Marinna, kona Árna, í miðjuni lurtar, meðan Árni takkar henni á russiskum.

Alla hesa tíð hevur tað verið Skipafelagið, sum hevur verið teirra umboð, og tann, sum hevur havt hesa umboðan um hendur seinastu nærum 30 árin, er Árni. Sum virkanði russiski sendiharrin

segði í síni røðu í samband við tilnevningina, so hevur júst Árni teir persónligu eginleikar, sum gera hann sjálvskrivaðan til hetta starv, hóast, ja, tað ljóðar ótrúligt, hann er við at fara um pensjónsaldur.

Árni er ættaður úr Vestmanna, sonur tann kenda skiparan Viggo í Skúlanum og Matildu. Árni byrjaði eisini sítt vaksna lív sum fiskimaður. Seinni tók hann prógv sum navigatørur og fór at sigla hjá Skipafelagnum, til hann legðist upp á land og tók við sínum núverandi starvi.

“Konsulinnan” skal ikki verða gloymd her. Árni er giftur við Mariannu, sum er ættað av Sandi. Tað var hugtakandi, tá Árni í tí parti av síni takkarrøðu, sum var á russiskum, takkaði konuni fyri tað, sum

Kvinnurnar vóru eisini væl umboðaðar. Frá høgru Oddvør, einkja eftir John Dam beiggja Árna, Julianna Leonsson og Ingrid Midjord.

hon hevði lagt rygg til í hansara ofta meira buldruta arbeiði. Tað er eingin ivi um, at uttan eina konu

við einum slíkum mildum sinnalagi hevði tað als ikki borið til.

Tí vilja vit ynskja teim-

um báðum hjartaliga til lukku við heiðrinum!

Russiska fiskivinnan var eisini umboðað. Her er tað Juri A. Piskarov, sum arbeiðir við fiskivinnumálum á russisku sendistovuni í Keypmannahavn.

Tað er munur á monnum: Meðan Poul Mobr bert umboðar 250.000 íslendingar umboðar Árni 150 milliónir russarar. Citat: Poul sjálvur.

Her síggja vit sendibarran við tulki saman við Valdimari Dalsgaard og konuni Bosenu. Her er tó ikki neyðugt við tulkning, tí Valdimar og Bosena eru millum tey fáu í Føroyum, sum duga russiskt.

Fiskasøluframsýning í Brüssels

Í døgnum 6-8.mai var árliga fiskasølaframsýningin í Brüssels. Føroyar vóru sum rímiligt er við.

Teir, ið skipaði fyri føroyska partinum av framsýningini, vóru Petur & Petur vegna útflutningsdeildina hjá Menningarstovuni. Her er Áki Johansen deildarleiðari, og tað var hann, sum saman við Annleyp Lambauge umbóðaði Menningarstovuna á framsýningini.

Menningarstovan er ein stovnur undir Vinnumálaráðnum at stuðla menningini av føroyskum ídnaði, handverki og tænaðstovirksemi við ráðgeving og upplýsing innan tøkni, búskap, leiðslu og útflutning og fyriskipan og luttøku í vinnumennandi átøkum innan nevndu øki.

Virksemið hjá stovuni eigur í serligan mun at vera málrættað móti átøkum, sum fremja og menna útflutningsførleikan hjá føroyskum fyrirkøtum.

Altjóða heitið fyri Menningarstovuna er Faroe Islands Trade Council, ið ber í sær menning av altjóða handilssamvinnu Føroya, tó við serligum denti á føroyskan útflutning. Í 2002 varð serstøk deild stovnað við serligum atlit til at menna amboð til útflutningsfyrirkøtur og at marknaðarføra føroyskan útflutning. Menningin er framd í neyvum samstarvi við vinnuna - m.a. við eini tørsvskanning, har føroyskar útflutningsfyrirkøtur, ið ikki eru fiskauðflytarar, tóku lut.

Altjóða framsýningar

Menningarstovan tryggjar fyrirkøtum básøki á altjóða framsýningum, har fyrirkøtur vilja gera seg sjónligar á tjóðarbásum. Fram-

Føroyska flaggið veitirar eisini á framsýningarøkinum saman við floggunum hjá øðrum framsýningarlandum.

sýningarnar eru innan t.d. fiskavørur, fiskivinnutøkni og nýggjar, nichukendar marknaðir. Fyrirreikingin av luttøku verður í størst møguligan mun latin reklamufyrirkøtum í samstarvi við vinnuna.

Marknaðarføring

Menningarstovan gevur út smá rit og upplýsandi tilfar um Føroyar og føroyskt fyrirkøsemi, ið kann verða nýtt við eitt og hvørt høvi, har møguligt er at marknaðarføra Føroyar.

Onnur tiltøk uttanlands

Menningarstovan skipar fyri kunnandi ferðum fyri fyrirkøtur, har dentur verður lagdur á at fáa íblástur til nýggja tøkni og innkeyp. Tá ið høvi býðst, fer stovan eisini at skipa fyri vinnuligari luttøku á al-

mennum ferðum hjá lögmanni og landsstýri uttanlands.

Útflutningsmenning

At veita almenna og ítøkiliga vitan um marknaðir og útflutning.

Skipa fyri fundum, skeiðum og kunningar/kanningarferðum.

Ráðgeva um praktisk útflutningsviðurskipti.

Beinleiðis marknaðarføringssuppgávur.

At vera samskipandi liðið innan ymisk øki, t.d. tá fyrirkøtur ganga saman um útlandskan marknað.

Tann sum vil vita meira um virkið hjá Menningarstovuni kann fara inn á heimasíðuna hjá teimum: www.trade.fo

Føroyskir luttakarar á European Seafood Exposition 2003 í Brüssels 6. - 8. mai vóru í ár:

Bakkafrost

www.bakkafrost.com
bakkafrost@bakkafrost.com

Faroe Seafood

www.faroe.com
faroe@faroe.com

Faroe Ship

www.faroe-ship.fo
info@faroe-ship.fo

Farex

www.farex.com
farex@farex.com

Fram

framspf@terra.es

JFK Group

www.jfk.fo
jfk@jfk.fo

Landshandilin

lanhan@post.olivant.fo

Faroe Islands Trade Council

www.trade.fo
trade@trade.fo

PRG Export

www.prg.fo
prg@prg.fo

United Seafood (Fiskavirking)

www.united.fo
root@united.fo

Vestsalmon

www.vestsalmon.com
vestlax@vestlax.fo

Færri føroyingar

Áki Johansen letur hampiliga væl at framsýningini hesa ferð. Tó heldur hann at færri føroyingar vóru enn undanfarin ár. Kanska hevur tað havt týðning, at

Áki Johansen, 34 ár, er ættaður úr Vestmanna, har hann eisini býr. Áki er so "internationalur" sum nakar. Hann fór sum ungur til Mexico at lesa. Her bitti hann gentuna, sum hann giftist við. Tey eiga tvey børn, og málið heima er føroyskt og spanskt hvørt um annað. Áki kom at arbeiða á donsku sendistovuni í Mexico í fleiri ár, og hevur hann her fingið eitt dygt innlit í útflutningsviðurskipti, sum nú kemur okkum til góðar. Nú er hann leiðari á útflutningsdeildini hjá Menningarstovuni.

tað júst hevði verið tann stóra messan í Runavík.

Tað vóru eisini færri frá øðrum londum. Mett varð, at 6.000 asiatar vóru settir aftur orsakað av SARS sjúkuni.

Sum kunnugt sær tað ikki so ljóst út við fiskaprisum, sum tað hevur gjørt. Føroyingar merktu tó ein stóran áhuga fyri saltfiski. Tað tykist, sum tað er eydnast føroyingum at fáa saltfiskin í ein serligan klassa, sum spurt verður eftir.

Tað tyktist eisini at vera ein stórir áhugi fyri føroyskum sílum. Tað at tey verða strokin seint merkir, at tey fáa ein serligan reyðan lit, sum keypararnir eru sera áhugaðir fyri. Tíverri er tað so, at ES kvotur og tollur setir mark fyri, hvussu nógv vit í lötuni kunnu fáa burtur úr hesum áhuganum.

Her síggja vit samskipti tvørtur um allan knøttin. Her eru føroyingar og New Zealandarar við eitt "fiskaborð", har øll møgulig "eksotisk" fiskasløg vóru at síggja. Kvinnurnar á myndini eru føroyskar. Tann t.v. er Viviann Slyne. T.b. er Karis við Brúgv.

Hetta er básurin hjá Menningarstovuni. Í miðjuni Annleyp Lambauge, sum saman við Áka arbeiðir á útflutningsdeildini hjá Menningarstovuni. Vitjandi eru Regin Mikkelsen t.v. og Per frá fyrirkøtuni Rainbow.

Hetta er básurin hjá fiskavirkinum í Gøtu.

Aftanfyrri síggjast t.v. Regin Jacobsen og t.b. Martin Jacobsen á Bakka. Frammanfyrri t.v. Hans Jacob Mikkelsen og "okkara maður í London" John Rajani. Gud viti um hann mundi sita og ynskja seg aftur í semingsmannastólin, sum júst í heusm døgum gjørdist rættiliga heitur!

Helgi Jacobsen sær út til at senda eina reportagu heim.

Hetta er básurin hjá JFK. Vit síggja stjóran Hanus Hansen, hvítklæddan.

Áki sigur, at tað, sum eyðkennir føroyska partin av framsýningini í mun til aðrar, er, at vit hava stórt sæð bert rávørur at bjóða fram, meðan hini londini fyri tað mesta hava grýtuklárar vørur.

Hesi londini ásanna tó, at tað er ov dýrt at foredla fiskin heima hjá sær sjálv-

um. Ein møguleiki er at finna møguleikar fyri at fáa gjørt tað "grova arbeiðið" í londum við bíligari arbeiðsmegi. Hóast hetta tískil ikki beinleiðis gevur arbeiðstímar heima, so er tað hóast hetta avgjört nakað, ið loysir seg kortini eisini fyri heima-vinnuna. Ein annar møgu-

leiki er at útvega tøkni sum kann gera hetta arbeiðið uttan ov nógvar arbeiðstímar ella at satsa uppá, at grýtuklár vøra eigur at kunna geva so nóg, at hetta uppvigar eykakostnaðin.

Loysir seg at luttaka á slíkum framsýningum

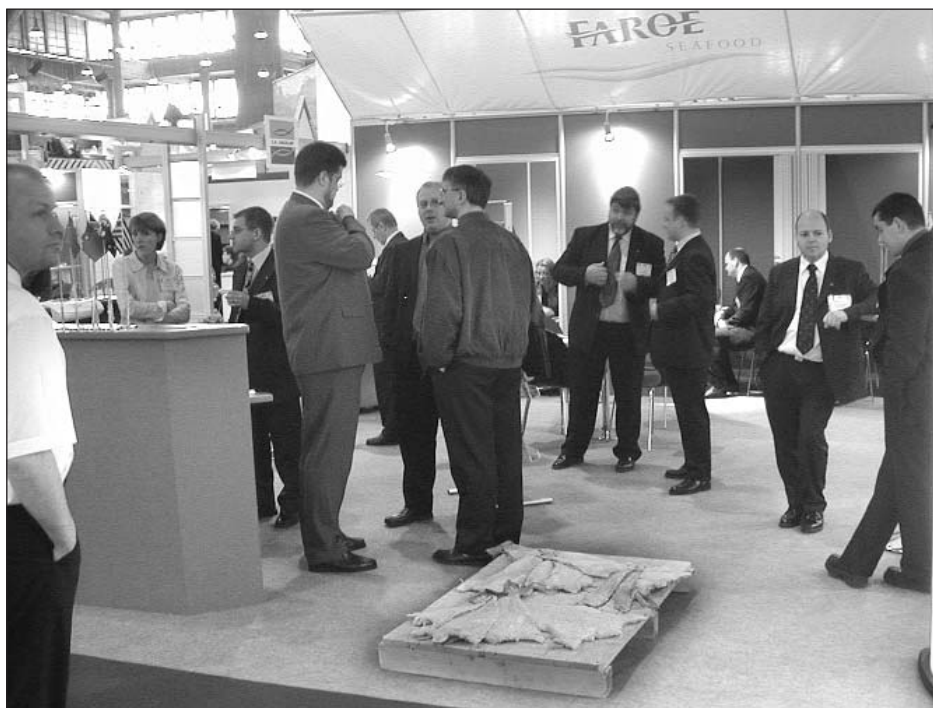
Stjóri á Menningarstovuni er Kjartan Kristiansen. Hann heldur, at hóast tað kanska ikki kann tykjast at vera so nóg nýtt á hvørji einstakari framsýning, so er tað umráðandi at vera við, og at vísa

flaggið. Gera vit ikki tað, kunnu vit skjótt smokka niður ímillum. Hesum er Áki samdur við hann í.

Her kann verða skoytt uppí, at Annleyp Lamhauge er við at gera eina útflutningshandbók, sum skal kunna geva okkara útflytarum enn betri møguleikar at koma út í hvønn

krók úti í heimi, har vit kunnu hava møguleika at sleppa av við okkara framleiðslu til kappingarførar prísir.

Vit koma at frætta meira um hesa handbók seinni.

Og her er tað Fiskasølan.

Eitt ítøkiligt, sum bendi á messuni, var, at avtala varð gjørd millum Farex og belgisku fyrítøkuna PEFA um sølu av fiski á alnótini umvegis portalin hjá PEFA. Her síggja vit partar í hesi avtalu. Frá vinstri: Rói Egholm, umboð fyri PEFA, Kári Danielsen, umboð fyri PEFA, Kaj Leo Johannesen og Rúna D. Christiansen.

Haldið FF-blaðið

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari
av FF-blaðnum fyrri bert 50
krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað
(vit gjalda postgjald)

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Vit eru at hitta á tlf. 31 15 69
ella ff-blad@post.olivant.fo

Asbjørn er úr Sandavági

Í frásøgnini um føroyingar í Hirtshals í seinasta blaði komu vit av gáloysni at skriva, at Asbjørn Magnussen er úr Miðvági. Hann er er ættaður úr Sandavági.

FF-blaðið

- á sjógvi og á landi

Fiskimálaráðið
SKIPAEFTIRLITIÐ
FAROESE MARITIME AUTHORITY

Lýsing frá Sjóvinnufyrisitingini

Sjóvinnufyrisitingin er frá 1. mai 2003 lögð saman við Skipaeftirlitinum. Øll skrivstovu avgreiðsla og alt samskipti viðv. sjóvinnubrøvum, manningarskjølum, undantaksloyvum og øðrum viðurskiptum Sjóvinnufyrisitingin tekur sær av, verður framyvir avgreitt á Skipaeftirlitinum í Miðvági.

Adressa:

Skipaeftirlitið/Sjóvinnufyrisitingin
Postsmoga 26
370 Miðvágur

Tlf. 35 56 00 Fax 35 56 01 Teldupostur: fma@fma.fo

Ynskja tygum nærri upplýsingar, kunnu tygum ringja á tlf. nr. 35 56 00 ella 35 30 30 og spyrja eftir Johild Ziskason, fulltrúa

Postboks 26 · FO 370 Miðvágur · Tlf: 355600
Fax: 355601 · Teldupostur: fma@fma.fo

Dómurin endaligur

Sum kunnugt fall dómur tann 22. apríl í Føroya Rætti í trimum málum, sum vit hava havt mótvegis Fiskimálaráðnum.

Í tveimum av hesum málum fingi vit viðhald, og hava fingið staðfest okkara meting av rættarfatanini í føroysku umsitingini.

Vit taptu eitt av málunum, og tað var viðvíkjandi fiskimanninum, sum rindaði fullan skatt í Føroyum, men kortini ikki fekk inntøkutrygd, tí hann hevði bústað í Danmark. Dómarin ásannaði, at tað hevði verið ætlanini hjá tinginum, at tað skuldi vera skattaskyldan, sum var avgerandi her. Men hetta stóð ikki beinleiðis í

lógini, og tað var hetta, sum var avgerandi.

Freistin at kera til landsrættin var 20. mai. Men hvørgin parturin hevur kært. Hetta merkir, at dómurin er endaligur, og tí eru okkara viðmerkingar til dómin eisini staðfestar.

Viðvíkjandi málinum, sum vit taptu, er støðan eins órimilig. Vit fara nú at royna onnur stig, at fáa hetta mál loyst. Ein møguleiki kundi verið, at tingmenn rætta lógartekstin til tað, sum ætlanin var í 1997: Nevniliga, at treytin fyri at fáa inntøkutrygd úr føroyska landshúsarhaldinum var, at viðkomandi eisini rindaði til tað.

Eftirlønargjaldið fer upp 1. juli 2003

Sum kunnugt fingi fiskimenn eina eftirlønarpásporing í seinasta sáttmálanum við Reiðarafelagið.

Frá 1. juli 2002 var inngjaldið kr. 15 pr. dag hjá reiðara og kr. 10 hjá fiskimanni.

Frá 1. juli komandi verður hendan upphæddin broytt til kr. 27 pr. dag hjá reiðara og kr. 20 hjá fiskimanni.

Fiskimenn eiga sjálvir at fylgja við, at teir fáa røttu upphæddina.

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

LØGMANSSKRIVSTOVAN
Prime Minister's Office

Reingerðarfólk

Fyri starvsfólk, ið fer frá vegna aldur, verður lýst eftir fólk at gera reint á Løgmansskrivstovuni frá 1. august 2003 ella skjótast gjørligt.

Talan er í fyrsta lagi um alla reingerð í Sjóð- og Vektarbúðini.

Tann, ið settur verður, skal vera røkin, álítandi og duga at arbeiða sjálvstøðugt.

Starvið verður sett sambært sáttmálanum millum Fíggjarmálaráðið og Havnar Arbeiðs-kvinnu-felag.

Arbeidstíðin er sett til 20 tímar um vikuna og er vanlig aftir kl 16 yrkadagar. Broytingar kunnu tó gerast eftir nærri avtalu millum partarnar.

Møgulig umsøkjarar eru vælkomnir at seta seg í samband við Petur Simonsen, deildarleiðara, tlf. 351010 at hoyra nærri um starvið.

Umsóknir við móguligum viðmælum skulu sendast

Løgmansskrivstovuni
Postsmogu 64
FO-110 Tórshavn

Umsóknir skulu vera Løgmansskrivstovuni í hendi í seinasta lagi fríggjadagin 6. juni 2003.

Løgmansskrivstovan fyrireikar mál lógmans og ráðgevur lógmanni í sínum arbeiði at sita fyri landsstýrinum. Løgmansskrivstovan er skipað í stjórnardeild, uttanríkisdeild og ritaraeind og hevur í høvuðsheitum samskiptandi, eftirlits og tvørvegis uppgávur, eitt nú landsstýrisfundir, uttanríkis-mál, umboðan og fyrising.

Frásøgnin hjá Onnu Evensen

At taka úr blaðnum
Síðurnar 11, 12, 17 og 18 kunnu takast úr blaðnum

Vit fara nú at endurprenta frásøgnina hjá Onnu Evensen. Hon var fødd í 1841, og var dóttir A.C. Lützen, sum var tann fyrsti Lützen í Føroyum. Vit finga frá Esther Djurhuus, fødd Lützen, eina maskinskrivaða útgávu av hesi frásøgn. Her sæst, at frásøgnin er skrivað av Christiani Olsen, Torpelund í Eskebjerg í Vestursælandi. Tað sæst eisini, at við í frásøgnini eru fleiri myndir. Frásøgnin er niðurskrivað í 1926, tá Anna

Evensen var 85 ára gomul. Tí høvdu vit áhuga fyrri at finna sjálvan originalin til hesa frásøgnina. Vit komu í samband við Lokalhistroisk Forening og Arkiv í Eskebjerg. Hetta felagið hevur so verið í samband við arvingin eftir Christiani Olsen, ið eitur Louis Helth. Christian Olsen var útbúgvinn tónleikari og søgulega áhugaður, og hann savnaði eisini fólka minni og tónleik. Tað vísti seg eisini, at bókin fanst heima í gomlu

húsunum hjá Christiani Olsen, og vit hava fingið fotokopi av upprunabókini. Harvið hava vit eisini fingið myndirnar, sum í flestu førum eru gomul postkort. Fleiri av teimum eru heilt áhugaverd, tí tey lýsa lívið tá. Tilsamans er talan um 140 hondskrivaðar síður íroknað myndir. Samstundis sæst, at her er talan um ein listamann, sum hevur skrivað. Skriftin er ótrúliga vøkur, og um hvørt síðutal er teknað ein ella fleiri blómur.

Men tað áhugaverda er, at í frumhandritinum er munandi meira tilfar enn í tí maskinskrivaðu útgávu, sum fleiri hava í Føroyum. Tað, sum restar í, er serliga um tíðina á Nesi, har Jens Chr. Evensen, maður Onnu, gjørdist próstur. Tí er her talan um eitt rættiligt kvetti at hava fingið hesa frásøgnina í heilum líki. Hon lýsir sera væl lívið í Føroyum í 19. øld, og hon ger tað á einum luttum máli.

Um onkur spyr, um hendan frásøgnin hevur nakað samband við FF, so er tað avmarkað. Men tó so. Anna Evensen var mamma A.C. Evensen, prest á Sandi, sum var í fyrireikingarnevndini til stovnanina av FF í 1911. Frásøgnin vísir til fleiri kendar persónar tá í tíðini. Vit hava loyvt okkum at taka umrøðu av hesum persónum úr bókunum hjá Hans Jacobi Debes, sála. Hann var altíð so beinasamur, so tað hevði

hann neyvan havt nakað ímóti. Onkur av hesum lýsingum er á danskum, tí hon er úr "Færingernes Land", sum var seinasta bókin hjá Hans Jacobi.

Vit halda, at okkara lesarar hava nakað at gleða seg til.

Anna Evensen
"Fra Færøerne"
med 33 illustrationer
ved
Christian Olsen
Torpelund pr. Eskebjerg
1925-26

Denne bog er skrevet i 3 eksemplarer, nemlig dette, fru Evensens og mit eget eksemplar.

I foråret og sommeren 1925 kom jeg ofte i besøg hos provstinde Evensen i Bregninge. Under disse besøg i det lille hjem med de smukke gamle mahognimøbler, faldt talen ofte på Færøerne, hvor provstinden er født for mange år siden og hvor hun har levet så mange lykkelige år som præstekone. Da jeg syntes at der iblandt det fortalte, var mangt og meget der havde interesse, bad jeg provstinden fortælle mig hendes levnedsløb. Det vilde hun gerne. Og medens jeg sad i den gamle mahognisofa og skrev det ned provstinden fortalte, sad hun, iført sin sorte silkebluse med guldbroschen, på den anden side af bordet og fibrede. Og den 84-årige provstinde fortalte:

Anna Evensen.

Min Fader
Min faders forældre døde medens fader var lille og fader, der var født i 1813, blev da opdraget hos hans ældre søster, der var gift med en gårdejer i Sønderjylland. Fader måtte være med ved landbruget, men må næppe have arbejdet med særlig lyst eller interesse, thi en dag da han havde besøg af en af faderens venner, sagde denne til ham: "Hør sig mig Andreas, bryder du dig egentlig om at blive landmand?" "Nei, jeg vil meget hellere læse", svarede fader. - Vennen tog sig så af fader og betalte for ham på Skaarup Seminarium. - Efter at fader havde taget lærerexamen, blev han huslærer hos en greve. - Engang da han var på vej hjem for at holde juleferie, traf han på en kro, hvor han var taget ind, nogle seminariekammerater. Som de nu sidder allerbedst og taler om alt muligt, er der pludselig et af de unge mennesker der i spøg sagde til fader: "Hør du, Andreas Lützen, der er et lærerembede med orgelspil ledigt oppe på Færøerne, det må jo lige være noget for dig. Du skulde søge det". - "Jeg! Det kan ikke nytte noget, der går jo ingen skibe derop nu, så inden min ansøgning når derop, er embedet nok besat - men jeg kan

Heita er Eva, mamma Onnu.

jo gerne søge det for spøgs skyld." - Dermed skrev fader en ansøgning og sendte afsted. Da der om foråret kom skib fra Færøerne, var der svar til fader. Han var antaget. Greven, som han var hos, mente, at han havde godt af at komme derop, han fik jo så i hvert fald set sig om.

Mit Barndomshjem
Det var den 5. maj 1837 fader kom til Thorshavn, der den gang var en dejlig og såre fredelig by mod hvad den nu er. Fader lejede sig ind i et pensionat, der lå i nærheden av kommuneskolen, hvortil han jo var kaldet til lærer. Pensionatsværtinden havde en kusine,

Søgan um ættina

Anna Evensen greiðir væl frá ættini í síni frásøgn. Men í tilfarinum er eisini ein ættartalva við áhugaverdum upplýsingum, sum tó ikki í øllum førum eru heilt neyv við árstølum v.m. Tað er greitt, at hon er grundað á tað, sum hon minnst.

Tann ovasti í talvuni eitur **Poul**. Um hann verður sagt, at "han rejs-te med en bayersk Turist, der kom til Færøerne, og som vilde have en Færing til Fører. Han lod bygge et hus, der blev kaldt "Bayernstue", og det fik Poul efter ham. Hetta er eftir øllum at døma søgan aftanfyrri Bajanstovu.

Ein sonur **Poul** var **Jacob Poulsen**, sum var "en Arbejder, der vilde eje alt", og sum var giftur við **Anna Marie**.

Tey eiga **Evu Margretha Jacobsen (1814-1879)**, sum giftist við **Andreasi Christian Lützen (1813-1874)**.

Teirra børn vóru:

1. **Nicels Lützen**, doyrt hálvt ára gamalt.
2. **Anna Maria Nicoline Lützen**, (1841-1927)
3. **Nicels Lützen**, handelsfuldmægtig i Klaksvig (9 børn)
4. **Jacob Lützen**, handelsmand i Thorshavn (12 børn)
5. **Lütje Lützen**, f. 1848, Kontormand hos Sørenskriveren. Dansk juridisk Eksamen. Fuldmægtig i Korsør. Atter paa Færøerne.

6. **Andreas Christian Lützen**. Rejste til Amerika for at grave Guld. Der hørtes fra ham i et Par Aar. Da han sidste gang skrev vilde han rejse til Australien.

7. **Georg Flemming Lützen**. Opkaldt efter en sorenskriver der var god mod Faderen. Døde 12 Aar gammel af Difteritis.

8. **Vilhelm Lützen**, døde 8 Aar gammel af Difteritis.

9. **Edvard Ægideus Lützen**. Præst. Søgte afsked i 1924. Bor i Fredericia.

Anna giftis við **Jens Christian Evensen (1840-1904)**. Pápi hansara var **Johan Christian Evensen** og mamman **Elsebeth Susanne Larsen**.

Pápi Johan Christian var **Ole Even Olsen**, norðmaður sum búsetist í Hvalba.

Anna og Jens Christian fáa børnini:

1. **Jens**, død som lille på Viderejde.
2. **Andreas Christian Evensen**, provst paa Færøerne.
3. **Margrethe Elisabeth** gift med lærer Sørensen Bregninge.
4. **Margrethe Frederikke** g.m. Kolonibestyrer Evensen paa Grønland.
5. **Johan Edvard Evensen**, Uldvarefabrikant i Thorshavn
6. **Johannes Evensen** (Evens), Overrevisor i Landbrugsministeriet i København.

Framhald á næstu síðu

Eva Margrethe Jakobsen, der hjalp hende og hende blev fader forlovet med. Inden året var omme, fejrede de deres bryllup den 10. marts 1938. - Efter brylluppet flyttede mine forældre ind i deres lejlighed der var beliggende i selve skolebygningen. Lejligheden bestod af 2 større værelser i stueetagen og 2 mindre oppe på loftet. Møblerne var af mahogni: I dagligstuen, sofa, spillebord og stole, samt et bornholmsk stueur. I spisestuen var der spisebord, stole og små borde ved vinduerne. I faders værelse stod det gamle taffelformede klaver som han øvede sig på, skrivebord og bogreoler. Det var møbler der stammede fra Danmark. De embedsmænd der kom dernedefra, medbragte i reglen selv møbler. Når de senere atter søgte ned til Danmark, var der næsten aldrig plads til deres møbler på de tre små skonerter (det var alle de skibe der dengang gik til Danmark om året) - der skulde jo så mange færøske varer med. Men på den måde blev det jo i årenes løb mange danske møbler deroppe. -

Amtmand Pløyen indretter Vævestue

Dengang var den fortræffelige amtmand Pløyen på Færøerne, som han gjorde meget for. Pløyen havde længe gået og syslet med en plan, der gik ud på, at alle de unge skulde lære at væve (bls. 3), der var jo så mange får og så meget uld på Færøerne, kort sagt, ungdommen skulde lære forskellige husflidsarbejder, der kunde blive dem til nytte senere hen i livet. - Da morbroder Magnus gik i skole, havde Pløyen og provst Gade lagt mærke til, at han havde et godt "håndelag", så da morbroder var konfirmeret og vel var en 16-17 år, kom de og spurgte ham, om han havde lyst til at rejse til Danmark og lære at væve m.m. - Det vilde morbroder gerne og han rejste så ned til København, hvor han lærte almindelig vævning, kunstvævning og farvning. Efter 4 års ophold i Danmark, rejste han tilbage til Færøerne, medbringende hele 4 væve. - Pløyen og Gade fik indrettet en art husflidsskole hvor vævene (bls. 4) blev stillet op og hvor morbroder begyndte at undervise de unge. Morbroder havde lært i Danmark hvilke blomster og planter han skulde bruge til at

Jens Christian Evensen.

farve i, og han sendte så børnene ud på landet for at plukke disse.

Fru Pløyens Død varsles

Oppe i vævstuen sad der fire unge og vævede og blandt dem var min moder (der dengang var ung pige). Det var i reglen om aftenen der blev vævet og belysningen bestod gerne af et tællelys på hver væv. Han standsede straks foran moder og sagde: "Du er rigtignok en slem en til at bruge lys, du brænder jo hele tre." - "Å! Jeg kan da ikke væve uden at jeg kan se", svarede mor frejdigt. Han sagde ikke videre. En aften blev moder siddende længere ved sin væv end de andre - der var et stykke hun absolut vilde være færdig med. Som hun nu sidder allerbedst, hørte hun nogle meget mærkelige lyde fra loftet ovenover hvor der opbevaredes tømmer og brædder. Moder kunde ikke forklare sig hvad det var for lyde, men da det blev værre og værre, blev hun så uhyggelig tilmode, at hun gik ned. - Dagen efter fik hun at vide, at amtmand Pløyens kone var død på samme klokkeslæt den foregående aften (hvor hun havde hørt lydene) og, mærkeligt nok, blev fru Pløyens kiste lavet af netop de brædder hvorfra lydene var kommet.

Det daglige Liv

Efter endt læretid, fortsatte eleverne vævningen (dog ikke kunstvævning) i hjemmene, og i de fleste hjem på Færøerne er der endnu en væv. Det var virkelig også en god ide af Pløyen at indføre vævning, thi der var jo en masse får deroppe, og i de lange vinteraftener deroppe, kunde tiden jo så godt udnyttes til karting, spinden, vævning o.s.v. Fåretællen blev der støbt lys af. I Thorshavn var der et par familier der støbte lys for folk, de kunde ofte have et par hækker fulde.

Fader var middelhøj, som regel var han i jævnt

godt humør, ikke bange for at sige sin mening til hvem det så end var. Undertiden kunde han blive meget heftig, men det var snart over. - Moder var også middelhøj, blond, der blev sagt at hun havde været meget køn. Efter at moder var blevet gift, fik hun sat sin væv op, og der sad hun så om aftenen og vævede, nu kunde hun så rart nøjes med et lys. Hun vævede gulvtæppe og vævede meget fint kjoletøj for folk. Mine forældre fik efterhånden 9 børn. Lønnen var kun lille, så det var intet under, at moder gerne vilde tjene lidt selv, ved væven. Fader var også meget flittig og søgte på sin vis at tjene lidt ekstra. Efter endt skolegerning gik han i byen og gav timer til embedsmandsbørn, der skulde læse videre, der kom også et par hjem og læste tysk hos ham. Om morgenen, når hele familien havde drukket the, gik fader ind i skolen, der om sommeren begyndte kl. 8 og om vinteren kl. 9. Der var dengang ca. 148 skolepligtige børn i Thorshavn, skolen var delt i klasser og fader havde en yngre lærer eller "ungt menneske", til at hjælpe sig, samt en ældre mand der "så" lidt til.

Dagen begyndte med en salme og derefter toges der fat på de almindelige skolefag. Kl. 12 fik børnene fri en time og så løb de hjem for at spise til middag. Når fader havde spist, havde han endnu så megen tid tilovers, at han kunde hvile sig lidt inden han atter skulde ind og herse med børnene. Skolen holdt op om vinteren kl. 3 og om sommeren kl. 4. Når der var examen, kom præsten og to andre af byens "spidser" og hørte på det. Der var også tidt nogle af børnenes forældre nærværende. Om søndagen spillede fader orgel i kirken og hver anden søndag, når præsten var i annexet, måtte fader læse prædikenen. Der var i det hele taget meget mere kirkegang (dengang) deroppe end her nede i Danmark og der skulde meget til for at hindre folk i at gå i kirke. Om aftenen læste eller skrev fader, kun to aftener om ugen tog han sig fri for at spille whist og lhombre, som han holdt meget af, der kom da nogle af hans venner og spillede med ham. Der var nok at tage fat på for moder og hun arbejdede altid, enten med hushold-

Anders Christian Lützen (1813-1874), lærer, købmand, lagtingsmedlem, landstingsmedlem. L. kom til Færøerne fra Sønderjylland, var oprindelig af frisisk slægt og medbragte en betydelig energi og et heftigt temperament, jf. amtmand Dahlerups (s.d.) karakteristik af L.'s "fuldstændige mangel på selvbeherskelse". L. blev leder af den af amtmand Tillisch nyetablerede almueskole i Tórshavn fra 1839, og ved opbygningen af denne skole og dermed et skolevæsen på Færøerne gjorde han en enestående pædagogisk og skolepolitisk pionergerning. Fra Lærerseminariets åbning i 1870 blev han lærer på dette, bl.a. sammen med O.P. Effersøe (s.d.) Samtidig var han en ivrig deltager i politik på N.C. Win-

thers (s.d.) side (som han i øvrigt efterfulgte i lagtinget). Han var lagtingssekretær fra 1854 og åbnede egen købmandshandel i Tórshavn fra 1858. I lagtinget var han sammen med købmand Bærentsen (den senere amtmand Chr. Bærentsens (s.d.) far), amtmand Dahlerups (s.d.) mest arge modstand, og de to tillægges æren for at have fået den særegne topembedsmand sendt bort. Da Færøerne fik en ny kommunallov, blev Lützen formand for "borgerrepræsentationen", og det blev her hans skæbnesvangre opgave at modtage den danske Majestæt ved det første kongebesøg på Færøerne. Af en eller anden grund havde indtil 1874 ingen dansk konge nogensinde betrådt islandsk eller færøsk jord. Men da islændingene havde kæmpet sig frem til en - også set med færøske øjne interessant - fri selvstændig forfatning, og landet samtidig kunne fejre 1000-året for sin grundlæggelse, rejste Kong Christian IX sammen med sin søofficerssøn Prins Valdemar med fregatten "Jylland" og korvetten "Hejmdal" i sommeren 1874 på det epokegørende atlantehavstogt til de fjerne norrøne besiddelser. På vej til Islands forfatningsfest skulle man anløbe Færøerne, og den 25. juli lagde man til på Tórshavns red og fik en entusiastisk modtagelse. Af frygt for, at man ikke på Færøerne havde magtet at skrive en passende hyldestsang til Majestæten, havde den medrejsende islandskfødte poet Carl Andersen på forhånd skrevet en sang til formålet, som på selve eskadrens ankomstdag til Færøerne stod at læse i Berlinske Tidende. Et af versene lød "Vor Konge, Du vil aldrig hilsnen glemme, / som sendtes Dig, da skibet løb i havn; / et hjerteslag, der klang i hver en stemme, / som bar fra Færøland Kong Christians navn." Ordet "hjerteslag" skulle vise sig at være uheldigt valgt. Da Lützen som borgmester og leder af den højtidelige modtagelse udråbte et 9-foldigt leve for Majestæten, styrtede han nemlig død om af bevægelse.

ningen eller med væven. Når der var faldet sne, var mine brødre for det meste ude med deres slæder og vi måtte altid hente dem hjem til spisetid - de skulde dog også læse over på deres lektier. Om aftenen spillede vi ofte "sorteper" og blev sværtede. For det meste legede jeg med min dukke "Eva", der var opkaldt efter moder. Undertiden hændte det, at der kom nogle småpiger på besøg, og så var jeg så glad for at lege med dem, men det var nu alligevel morsomt at lege med mine brødre og deres kammerater. Alle de drenge kunde finde på så meget, og jeg gik med på den værste. - Mine brødre havde en kammerat, som jeg særlig godt kunde lide, han hed Jens Christian Evensen. - Da jeg var 10 år gammel, var jeg engang i maj måned med vor pige, oppe i en lille by "Saksen" på Strømmø. Byen lå meget smukt ved en lille bugt og høje klipper.

Provst Djurhuus paa Sejlur

En dag da vi var ude at sejle med provst Djurhuus og hans datter kom vi i nærheden af en klippe hvori der var en hule som man kunde sejle

igennem. Provsteddatteren fik i al hemmelighed overtalt fiskerne, der roede for os, til at sejle os ind gennem fjeldet. Da vi nåede hulen og sejlede ind, blev provsten meget bange og sagde: "Va' nu, go'e mand?" - "Vi skal ind under fjeldet i dag" - "Nej, nej, nej, go'e mand" - "Jo, i dag er det sådan et godt vejr, hvem ved hvornår vi atter får lejlighed til at komme gennem fjeldet". Derpå drev de med nogle raske åreslag båden ind i hulen. Det var en vidunderlig sejlur ind gennem fjeldet hvor alt var hemmelighedsfuldt og hvor det mystiske lurede omkring i mørket. Var det derinde i det sortblå vand at nøken levede, og var det derinde på de usynlige klippeafsætter huldrene boede? Hændte det at en af os sagde noget, rungede stemmen som var den hundredefold forstærket, det kastedes fra klippevæg til klippevæg og lød til sidst som en forfærdelig dump, uhyggelig torden. Jeg gad vidst hvordan provst Djurhuus havde det under sejladsen. Endelig kunde vi langt forude skimte en lysende tåge, der blev større og større jo nærmere vi kom. Det var hulens udgang og snart

var vi atter ude i det dejlige solskin og under den blå himmel. Medens jeg opholdt mig i "Saksen" blev alle fårene og lamene drevet sammen og mændene sluttede kreds udenom dem. Pludseligt var der et lille lam, der løb udenfor mændenes kreds. Jeg løb efter det og fangede det. Så var det en dag i det påfølgende efterår, at der kom en mand til fader i Thorshavn. Manden havde et dejligt stort lam med og det afleverede han til fader med hilsen fra Johannes ved Svartaa ved Saxen. Fader kunde ikke forstå hvad han skulde med det lam, thi han havde ikke bestilt noget lam og han kendte ikke Johannes ved Svartaa. Jo, forklarede budet, det var det lille lam som jeg havde fanget da jeg i foråret var deroppe. Johannes havde sagt dengang, at levede det lam, skulde den lille pige der havde fanget det, have det. Og så fik fader det, han var meget glad og rørt over det.

Fader faar Landbrug

Amtmand Pløyen, der syntes, at faders løn var for lille, gav ham et stykke jord til afbenyttelse (den tidligere bruger af det var

Vitjan í lappabygdum

Á fakfelagsfundi í Lapplandi

Hetta eru hjúnini Jukka og Erja, sum reka lappabygdina Levin Lapinkyla. Tey eru bæði hávlappar; men tey tosa ikki málið, eins og abbar og ommur teirra gjørdur. Bygdin stavar upprunaliga frá 1700-talinum, og hetta er eisini aldurin á elsta bygninginum. Tey bæði eru fimta ættarliðið í bygdini.

Vit hittu Erja, sum dugdi væl at greiða frá um-støðunum hjá lappunum. Og at hetta hevur áhuga sæst eisini av gestatalinum, sum var eini 20.000 í fjør. Tað er langt millum búsinu í Lapplandi. Tískil er tað bert fá ár síðani, tey finga vegasamband og rævmagn.

Her ber til at uppliva samiska lívið m.a. við at fáa samiskar máltíðir, hoyra samiskan tónleik og nógv annað.

Tað er stak vakurt í Lapplandi.

Í døgunum 12-14. mai skipaði sjóvinnudeildin hjá Nordisk Transport-arbejder Federation fyrir sínum hálvárliga fundi. Skift verður millum londini, og hesaferð átti Finnland tór sum vertur.

Roynt verður at leggja fundin á onkrum forkunnigum staði, har tað eisini ber til at kunna seg á ein serligan hátt um landið

og økið. Tískil høvdu fin-sku vertirnir valt at leggja fundin í Lapplandi.

Hetta var sera áhuga-vert, ikki minst fyrir ein føroying, sum vanliga bert kemur til Helsingfors og líknandi býir, um tað yvirhøvur verður komið til Finnlands.

Sigast kann um Lapp-land, at tað umfatir norð-asta triðingin av Finn-

landi, sum røkkur heilt upp ímóti norðasta Nor-egi. Økið í Lapplandi er uml. 100.000 ferkilometr-ar, og fólkatálið í hesum økinum er 190.000. Sam-anborið við Føroyar vildi hetta merkt, at tað bert búðu 2.500 fólk í øllum Føroyum, so her er nóg mikið av pláss. "Høvuds-staðurin" í Lapplandi er Rovaniemi, har umleið

35.000 fólk búgva.

Fundurin varð lagdur í Levi-økinum í litla býnum Sirkka, har tað serliga koma nógv ferðafólk at standa á skí á vetri. Fasta íbúgvartalið er 450, men tað eru 16.000 gesta-sengur í býnum. Hetta merkir, at ferðavinnan er sera týðningarmikil í øki-num. Fundurin varð hildin á Hotel Levintunturi,

sum finsku fakfeløgini eiga, og har tað eisini var sera gott at vera. Her kann vera pláss fyrir upp til 1.000 fólkom í senn.

Hvussu við lappum í Lapplandi?

Tað, sum hevði serligan áhuga hjá undirritaða, var, at síggja nakað til lappar ella samar, orðini verða nýtt hvørt um annað, og

at kunna seg um, hvussu teir liva ella hava livað. Hetta var ikki heilt líkatil, tí í veruleikanum eru bert fáir lappar, og sjávt í Lapplandi eru teir bert ein litil partur av fólkatalinum. Mett verður, at teir eru uml. 7.000 í Finnlandi, men teir flestu av teimum liva longur norðuri í landinum.

Men kortini vísti tað

Hetta er upprunaligi skúlin, sum varð nýttur fram til 1961. Í dag verða børnini hjá Erja koyrd í grannaskúlan.

Hetta er boyggjbúsið á garðinum.

Framhald á næstu síðu

Inni í fjnustovu.

Her sæst ein "typiskur" ovnur í einum samabúsi. Tað kann eisini gerast brúk fyrri bonum, tí kuldin kann gerast meira enn 50 stig. Og brenni finst í teimum stóru skógunum, sum dekkja stóran part av Finnlandi. Á veggnum sæst reiðskapur av ymiskum slag.

Her sæst ein kota (smátta) innan. Fýrstaður er mitt á gólvnum. Runt kotuna eru beinkir við reinsdjórskinnnum, og her verður sovið.

Framhald av undanfarnu síðu

Hetta er ein kota, sum er ein samisk smátta.

seg, at minni enn 10 kilometrar frá Sirkka vóru tvær varðveittar lappa-bygdir, nevniliga Levin Lapinpyla og Sammun Tupa. So ein seinnapart, tá hinir luttakararnir fóru eina aðra útferð, varð gjørt av at fara at vitja hesar bygdir.

Fyrst eitt sindur um samar og lappar

Samar ella lappar eru umframt í Finnlandi eisini í Noregi, Svøríki og á Kola-hálvoynni í Russlandi. Roknað verður við, at teir tilsamans eru 50-70.000.

Teir flestu búgva í Noregi og í Svøríki.

Tað er óvissa um, hvaðani samarnir eru komnir, men elsta búseting, sum kann staðfestast við vissu, er um ár 0.

Í nýggjari tíð og heilt fram til 50-íni var samiska mentanin kúgað, og hetta merkti, at stórir partur av samiskum mentanini fór fyrri skjeyti, tí samarnir fingust at fáa ta fatan, at teirra mentan var minni-verd. Hjá nógvum fór málið sama veg av somu orsök. Tí tosa lappar t.d. í Finnlandi bert finskt.

Men hetta er so broytt rættiliga nógv seinna partin av farnu øld. Samiska mentanin er viðurkend, og nógv er gjørt fyrri at varðveita málið hjá teimum.

Men har teir eru meiriluti í teirra øki, hava teir tó varðveitt sítt mál. Og tað er eisin alment mál saman við finskum í "teirra" økjum. Tískil kunnu lapparnir samskipta á samiskum við myndugleikarnar. Eisini hava samarnir eitt ávíst heimastýri t.d. í mentunarlíggum spurningum.

Hetta er eitt dømi um, hvussu samar hava lagad seg til tað tilfeingið sum var nevniliga nógvur víður og lítið av metalli. Hesin spakin er gjørdur úr víði. Tað er bert sjálvur kanturin, sum er metall, og sum ger tað, at spakin kann brúkast.

Samarnir í teimum ymiskum londunum hava eisini evnað at gjørt vart við seg og hava sett krøv. Seinna-partin í farnu øld vórðu samating sett á stovn, sum hava verið ráðgevandi hjá teimum ymiskum stjórnunum. Finska samatingið varð sett á stovn í 1973 og hevur 19 limir, valdir við beinleiðis vali millum samar. Samatingið fekk í 1996 størri heimildir enn áður. Samstundis hevur Samatingið enntá ein forseta.

Tað, sum verður roknað sum tann mest eyðkenda vinnan hjá samum, er reinsdjórvinnan. Í Finnlandi er tað eisini onnur, sum hava reinsdjór. Har rokna tey við, at tað finnst umleið 200.000 reinsdjór í Lapplandi. Ein onnur vinna hjá samum er eisini at gera lutir til ferðafólk, og annars at luttaka í teirri vinnu sum annars er

Bátur boyrir eisini til í eini lappabygd, bóast hetta er langt inni í landinum. Tað eru ríkiligt av áum og vøtnum. Finnland verður jú kallað "de 1000 søers land". Veruliga talið er omanfyri 100.000. Hetta merkir, at 10% av Finnlandi eru vøtn og áir. Hetta svarar nærum til støddina av Danmark. Her ber væl til at fiska og tí er brúk fyri bátum. Á sumri, tá alt frystir til, verður eisini fiskað. Tá verður hol borað í isin, og tráðan verður stungin í holið. Tað eru nógvum ferðafólki, sum dáma hetta sera væl.

Reinsdjór eru ímyndin av lappum/samum. Og Jukki og Erja hava sjálvsagt eisini reinsdjór. Reinsdjór "safari" er sera væl umtókt millum ferðafólk. Her ber til at velja at ríða á einum reinsdjóri. Hetta kostar 75 kr. Ella tað ber til at fara útferð beilan dag at hyggja at reinsdjórum, og kostar hetta einar 8-900 kr. Við reinsdjórum er tað fyri ein stóran part sum við okkara seyðabaldi. Tey "lemba" á vári, og á heysti verður slaktað. Nógv verður etið av reinsdjórum, og tey kunnu hagraiðast á mangan hátt.

Hesi reinsdjórini gingu í eini girðing, og tey vóru sera spøk. Tey komu, tá rópt varð eftir teimum.

Her síggja vit bygdina, sum hon er. Her eru búis til mong endamál. Eitt av teimum var til sauna.

á staðnum. Annars verður roknað við, at helvtin av lappunum í Finnlandi lív-bjarga sær við reinsdjóra-haldi.

Hjá samum er eitt ríkt mentunarlív við list og

skaldskapi. Men eisini við fólkátónleiki, og her er tað serliga "joiken", sum er serligur sangur og trummusláttur, sum eru eyðkend.

Vitjan í lappabygdum

Tað var tískil spennandi at fara at vitja varðveittu lappabygdin, sum lógu rættiliga fjarskotnar. Avrátt var við hýruvogns-

førara, at hon skuldi koyra meg til ta fyrri bygdina. Hon skuldi so koma 2 tímar seinni og koyra til ta seinni bygdina, um hon ikki fekk onnur boð í telefonini.

Tá bíðað varð eftir hýruvogninum eftir tveimum tímum, og hann ikki kom fram, skiltist at onkur mis-skiljing var hend. Hon hevði skilt tað, sum at hon ikki skuldi ikki koma aftur, fyrr enn ringt varð eftir henni.

Farið varð so aftur til "lappahúsin" at ringja, og tá upplivdi eg verstu marru hjá øllum ferðandi. Tey vóru farin av bygdini, og her var eingin annar. Tískil bar als ikki til uttan farteleson at geva boð frá sær. So tað var ikki annað at gera enn at fara til gongu at finna alfaraveg. Vanlukkan var nú ikki so stór. Veðrið var av tí besta, og eftir einum tíma var komið fram til hina lappabygdini, sum so eis-

ini kemur við í hesa frá-søgnina.

Men tað, sum tó sigur nakað um, hvussu tunt tað er við fólk her á leiðini, er, at hendan tíman tað tók at ganga, sást bert ein einasti bílur.

Vit hava eina myndafrásøgn úr Lapplandi og lappabygdunum. Sigast kann, at hendan vitjan var stak áhugaverd. Tað kann undra eitt sindur, at vit hava so lítið samband við samasamfeløgini, tá hugsað verður um okkara lag-nufelagsskap sum smáar tjóðir.

Her kann verða skoytt uppi, at meira fæst at vita á www.laplandfinland.com

Framhald á næstu síðu

Nú eru vit komnir til Sammun Tupa, sum er hin lappabygdin. Her er sjálvsagt nakað tað sama at síggja, men okkurt var øðrvísi. Hendan bygdin stavar eisini frá 1800-talinum. Her síggja vit kvinnuna, sum skipar fyri, og vísir hon her tey samisku klæðini fram.

Her síggja vit reiðskap av ymiskum slagi. Eins og fyrr í Føroyum hava tey her verið noydd til at gera egnan reiðskap til øll mógulig endamál.

Framhald av undanfarnu síðu

Á hesum leiðum er neyðugt at vera væl ílatin. Men ráð eru fyri tí. Reinsdjóraskinna líva sera væl, og her síggja vit skinnklæði.

Reinsdjórabald hevur tað til felags við okkara seyðabald, at djórini verða markað í oyruni. Men her verður tað, sum verður skorið úr oyranum, goymt og verður víst fram sum her.

Eitt kveldið vóru fundarluttakararnir bodnir til døgurða í eini lappiskari kofa. Hetta var sjálvsagt sera forkunnugt. Fyri at geva luttakarunum innlit í samiskari mentan vísir hesin lappin framförslu av tí serliga lappiska tónleikinum joyka. Samstundis greiddi hann frá gamlari samiskari mentan, har abbi hansara hevði verið ein oddamaður at varðveita hesa. Abbin hevði annars verið ein av fremstu vinmonnunum hjá Ubro Kekkonen, sum var forseti Finnlands í nógv ár. Døgurðin bendan dagin var sjálvsagt reinsdjór.

Ein partur av framförsluni var at geva luttakarunum eginleikarnar hjá reinsdjórum. Hetta gjørdi hann soleiðis, at hann við ími teknaði bornini á reinsdjórum á pannuna hjá teimum, sum vóru til staðar. Her er tað skrivarin í NTE, svenskarin Klas, sum stendur fyri tórni.

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísinn !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Faroe Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

P/f Jógvan Weihe

Heil- og smásøla

Bjálvaðir ískassar á goymslu

70 ltr.
200 ltr.
450 ltr.

Betri góðska
- betri prísur

Ísurin heldur sær í 40 dagar

Staravegur 15 • Tlf: 31 38 97 • Fartlf: 21 38 97 • Fax: 31 38 83
T-postur: jwimport@post.olivant.fo • Heimasíða: www.jogvan-weihe.fo

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

J. PATURSSONAR GØTA 18

død). Vi kunde holde en ko og dyrke kartofler, som fader lærte færingerne at lægge i rækker. Kartofflerne blev lagt i maj, efter spade, og der kunde høstes en mængde. Når kartoflerne blev taget op, lod fader altid de bedste pille fra til lægge-kartofler, han var så glad for, mellem timerne, at kunne gå ud og se til manden, der tog dem op. Kartofflerne blev båret hjem i "løb" d.v.s. de kom i store tremmekasser som, ved hjælp af et pandebånd, blev båret bag på ryggen. Kartofflerne blev tørrede på loftet og derefter lagt i tønder. Af og til måtte man jo i vinterens løb undersøge tønderne og se efter, om kartoflerne var tørre og friske. Det var nogle dejlige kartofler. Hvert år kom der kartofler fra Danmark (der kommer sikkert mange flere derop nu, thi de fleste unge tager til søs på fiskeri, det skal betale sig bedre, og så bliver der jo ikke så megen arbejdskraft tilovers til landbruget - i øvrigt skal landbruget vist atter være i fremgang nu). Det lille landbrug hjalp jo svært på budgettet, nu blev der råd til både dette og hint, som vi før havde måttet undvære.

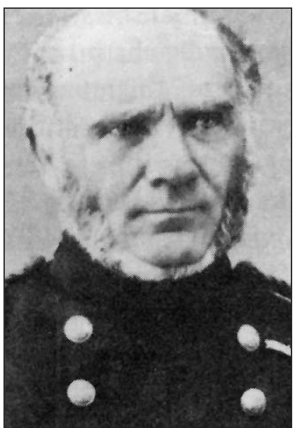
Det tages atter fra ham

Men så kom er en amtmand Dahlerup, der ikke kunde enes med fader, hver holdt stejlt på sin mening, og da fader ikke vilde som amtmanden, hævnede denne sig ved at tage det lille landbrug fra fader. - To gange var fader i Danmark for at søge andet embede, børneflokken var jo stor, Nicels, Jacobs, Lütje, Andreas, Georg, Vilhelm, Edvard og Anna (mig), og embedet lille, men hver gang han var hernede, kom han til at længes så meget efter Færøerne, at han ikke

kunne udholde det længe og han rejste så tilbage. - Færingerne havde i gamle dage ord for at stjæle, hvilket Pløyen også bemærker i sin bog. Der var også megen drukenskab og tiggeri - det sidste var nu ikke så underligt, thi der var stor fattigdom. De der havde noget, gav gerne til dem der intet havde.

De to Mestertyve

Da jeg var barn, var der to mestertyve, den ene hed Christian, hvad den anden hed, husker jeg ikke. Langt om længe, blev de endelig fanget og bragt op til "Skansen", hvor der i gamle dage havde været fæstning, og hvor der endnu ligger et par kanoner hvormed man skyder på Kongens fødselsdag. Deroppe var et par betjente, der holdt øje med fangerne. Nogen tid efter, fortæltes det nede i byen, at både den og den havde mødt Christian om aftenen, men da man vidste, at han sad vel forvaret oppe i arresten, slog man sig til tåls med, at det måtte være een, der lignede ham. - Så hændte det hverken værre eller bedre, end at en aften, sysselmanens pige gik forbi arresten, så hun et menneske, der var i færd med at fire sig ud af vinduet, det var Christian der var ved at hejse sig ned. Da han blev fanget, fortalte han, at han havde brækket et brædt fra skillevæggen ind til den anden fange og at de hele tiden havde stået i forbindelse med hinanden. Hver gang de fik uld at spinde, havde de stjålet lidt af den og til sidst havde de så meget, at de havde spundet et tov, som de havde hejset sig ned med. Christian havde i lang tid hejset sig ned om aftenen og gået omkring og stjålet hos folk, mest skærpekød. Han sørgede altid for at være "hjemme" igen inden

morgen. Den anden fange brækkede også ud, han havde fået folk til at sejle sig over til de andre øer - de troede at han var sluppet fri. Da begge fangerne atter kom på fæstningen, blev de anbragt mere sikkert. Trods det dårlige lønnede embede, var mine forældre gode mod fattigfolk, og de gav ofte væk langt over evne. Engang kom der nogle og bad om at få noget grindekød. Nu havde vi dengang både tørret grindekød, der hængte oppe på loftet, og saltet grindekød, der lå i store tønder. Det saltede var langt det bedste. Min fader var straks parat til at give og de gik så op på loftet og tog en hel del af det saltede grindekød. Da en af mine små brødre så det, irettesatte han fader og moder, det kunde ikke sådan gå an at give alt væk, vi kunde selv komme til at mangle o.s.v. "Å ved du hvad, min dreng", sagde fader, "når tønden er tom, kommer grinden nok igen og så bliver tøndene atter fuld". Og det blev den, thi der kom atter grind. - I længden kunde moder ikke klare alt arbejde alene og vi fik så pige. Der var jo nok at lave om alle de drenge og de sad så i spisestuen og syede og reparerede og var der intet andet, stod væven jo altid parat. -

Fader bliver rigsdagsmand

Fader var rigsdagsmand et par år, om folketings-

Carl Emil Dahlerup (1813-1890) var amtmaður í Føroyum 1849-1861. Hann var lögfrøðingur og hevði havt ymisk störv í almennari fyrisiting, áðrenn hann kom til Føroya. Hann var limur í grundlóggevandi ríkistinginum 1848-1849. Sum amtmaður gjørdist hann í 1852 fyrsti formaður í tí nýggja løgtinginum. Embætisliga var hann ein leivd frá tí einaveldi, hann so trúliga hevði tænt, og politiskt var hann høgriðmaður (Estrups-maður). Í Føroyum dugdi hann ikki at skilja, at føroyingar kundu hava aðra áskoðan enn hann, og hann sýndi hesum fyrsta ættarliði av føroyskum politikarum ta størstu vanvirðing. Av hesum stóðust nógvir samanbrestir á løgtingi, serliga við Niels Winther, sum beinleiðis klagði hann fyri fólkatinginum fyri ljótan og ófólkaligan atburð á tingi. Í 1860 gjørdu nógvir løgtingsmenn upp-reistur móti honum við at rýma av tingi, og teir sendu ríkisstýringum klagu um amtmannin og gjørdu greitt, at teir

komu ikki aftur á ting, meðan Dahlerup var amtmaður. Hann fór av landinum sama ár og kom ikki aftur til Føroya. Í staðin gjørdist hann árið eftir heraðsfúti í Danmark. Løgtingið hevði kortini í 1855 valt hann til landstingsmann fyri Føroyar; hann hevði vunnið á próstinum Otto Jørgensen. Landstingsvalskeiðið var átta ár, og hann var tí umboðsmaður Føroya í hesum tingi fram til 1863. Tá valdi tingið hin vælumtókta fyrstalæran við Almúguskúlan, Andreas Christian Lützen, í hansara stað. Tað var sostatt ein ring byrjan, løgtingið fekk sum politiskur stovnur. Amtmenn eftir Dahlerup fram til Christian Bærentsen vóru Peter Holten (1861-1871), Hannes C.S. Finsen (1871-1885) og Laurits Højer Buchwaldt (1885-1897). Báðir teir seinnu høvdu fyrst verið fútar í Føroyum. Mynd: Det Kongelige Bibliotek, Keypmannahavn.

mand eller landstingsmand, husker jeg ikke, og i de to vintre han var i Danmark, måtte han holde hjælpelærer.

Den mærkværdige kat

På det tidspunkt havde vi en kat som fader holdt meget af og altid kælede for, vi andre derimod kunde ikke lide den og kælede aldrig for den. Et par dage efter at fader i oktober var rejst ned til rigsdagen, opdagede vi, at katten var forsvundet, vi ledte alle vegne, men den var og blev borte. Jeg troede at brødrene havde benyttet sig af faders fraværelse til at skille sig af med den forhadte kat og jeg var i lag med dem. Men nej, det havde de ikke. Vinteren gik uden at vi så noget til katten og vi havde omtrent glemt den. Fader kom hjem i april og medens han står og pakker sin kuffert ud, stod katten pludselig ved siden af ham: "Men mis er du her," sagde fader, idet han klappede og strøg den. Vi så til hinanden, ingen af os kunde forstå hvorfra

katten kom eller hvorledes den havde hjerget føden i den lange vinter. Og hvor kunde katten vide, at fader var kommet hjem netop den dag? -

Den skindøde Kone

Da jeg var barn levede der i Thorshavn en ældre kvinde om hvem man fortalte at hun havde været skindød. Jo, konen var død, blev klædt af og lagt i kiste, der henstod i hjemmets øverste stue. På Færøerne havde man den gang skodder til at sætte for vinduerne. Skodderne var også sat for vinduerne ind til stuen hvori den døde lå. Et par dage før begravelsen, faldt den ene af skodderne til ligstuen ned med et stort rabalder og derved vågnede den døde. Efter at hun rigtig var kommet til sig selv, fortalte hun, at hun havde hørt alt hvad der var blevet talt i nærheden af hende, men at det havde været hende umuligt at blive "levende". Om det nu var et tilfælde at skodden faldt ned, eller det var for at hun ikke skulde blive levende begravet, ved jeg ikke, men fra den dag og stund af, gik konen så underlig omkring, så tung og alvorlig, hun smilede aldrig, men var dog altid så venlig, og jeg så hende, som sagt, så ofte da jeg var barn.

Den døde slaar Øjnene op

Engang var der død en kone. Medens hun "lå lig", skulde Jógvan, som det hørte sig til, endnu engang se den afdøde. Ligesom han kom ind i stuen, åbnede den døde pludselig øjnene og stirrede med et underligt stift blik mod loftet. Jógvan styrte-

de rædselslagen ud. Der gik så nogle af familien ind og lagde tokroner på øjelågene for at holde dem nede. Man brugte også at lægge en salmebog under hagen. Man troede forøvrigt, at hvis man gav noget af sit linned til at klæde afdøde med, skulde giveren snart følge efter, derfor gav man ikke af sit linned til fattige folk hvis de havde lig i huset, det var en tro som sad selv de mere oplyste i blodet.

Begravelser

Begravelsen foregik altid direkte fra hjemmet (hvor talen holdtes) uden at den døde eller følget kom ind i kirken. Kun når der var fundet et og det var lagt i kiste, blev det sat op i kirken og begravelsen foregik da derfra. Var der een død længere borte, og vedkommende skulde begraves i Thorshavn, kom de sejlen de med kisten og med flaget på halv stang. Der var noget eget højtideligt ved det. Kranse var altid af lyng, man havde jo ikke andet. Engang vi sendte en krans, havde vi anbragt en stor hvid sløjfe på den, det var meget smukt. Efter begravelsen, især på landet, var der ofte meget store gilder.

Julen

Vi glædede os meget til juleaften, hvor vi fik risengrød og gåsesteg (hvis den da ellers var til at få) ellers fik vi fisk. Det var jo et helt festmåltid. Vi havde ikke noget juletræ, da der jo ikke fandtes grantræer deroppe, derimod havde vi en stor rund lyngkrans, som blev hængt op under loftet, fader fastgjorde 10 a 12 lys i den og når de

Jens Davidsen (1803-1878). Í øllum stillföri mundi neyvan nakar einstaklingur verða so víðfevnandi og hava so stóra mentunarliga ávirkan tað mesta av öldini sum hesin sjálværði mentamaður. Føddur í Suðuroy, kom hann sum gávuríkur drongur til Havnar, har hann gekk í skúla hjá Svabo. Fjúrtan ára gamal fór hann at arbeiða á amtskrivstovuni. Ikki bert var hann eggjari hjá øðrum føroyskum mentamonn-um; hann setti teir eisini í samband við útlendskar mentamenn. Hann fekk samband við útlendskar lærðar menn, ikki minst C.C. Rafn, skrivaran í Det kongelige nordiske Oldskriftsselskab, um týðing J.H. Schrøters av „Føroyingasøgu“ (kanska eisini av týðing hansara av Matheusar

Evangelium) og stovnsetingina av Føroya Landsbókasavni (Færøe Amts Bibliothek), har hann millum so nógv onnur samfelagsstørv sjálvur var bóka-vørður. Útlendingar undraðust á, hvaðan hann hevði allan tann kunnsleika, hann hevði á so mongum økjum. Jens Davidsen var ofta settur amtmaður, fúti og sorinskrivari. Virðingin fyri honum var stór. Ein føroyskur løgtingsmaður skrivaði til vónrika son sín í Keypmannahavn, at tey, ið fylgdu Jens Davidsen til gravar, mundu vera størsti lífskari í Føroyum nakrantíð. Týðningur hansara fyri føroyskt mentallív kann valla yvirmetast. Mynd: Føroya Landsbókasavn, Tórshavn.

blev tændt, syntes vi, at det var noget af det dejligste der var til. Efter at vi havde sunget nogle af de gamle julesalmer, spillede vi kort "hanrej" og "halvtolv". Vi spillede om klejner og pebernødder. Da vi blev større, gav fader os halv- og helskillinger at spille om. Når vi var kede af at spille kort, legede vi "blindebuk" og "tampen brænder". Trods den store helligaften med alle dens mange og nye indtryk, gik vi dog tidlig i seng. Juledag gik vi alle i kirke, det holdt fader strengt på. Engang var jeg, uden at fader vidste det, bedt ud til bal juledagsaften. For engang skyld blev jeg hjemme fra kirken juledag for at ordne balstadsen. Om eftermiddagen kom fader hen til mig og sagde i en meget streng tone: "Hvorfor var du ikke med i kirken i dag?" Jeg vilde jo nødig ud med sproget, men måtte jo så til sidst sige det. Fader blev ikke blid, men det endte da med, at han ynkedes over mig og jeg fik så lov at gå til ballet. Dengang havde præsterne ikke hittet på at det var synd at danse. Nytårs-aften vankede der ingen god mad, men vi spillede halvtolv om klejner. Nytårsdag og helligtrekonger-aften var man igen i kirke. I hjemmene var der helligtrekongerslys på bordet, det var så morsomt at støbe disse lys.

Min Mands Slægt

Tiden gik sin gang. Jeg

blev konfirmeret og hjalp min moder med husholdningen og med at sy. Jeg havde min bestemte plads ved vinduet i spisestuen hvor jeg sad og syede, derfra kunde jeg se ud på gaden hvor brødrene legede og hvor Jens Christian Evensen ofte gik forbi, seende til vore vinduer. Han og jeg holdt meget af hinanden og det endte tilsidst med at vi blev forlovet og senere gift. Min forlovedes forfader hed Ole Even Olsen, men blev altid kaldet Ole Nordmand, fordi han var fra Norge. Han var en af de første der kom til Færøerne for at se om der kunde brydes kul på øerne. Han blev gift med færing og boede i Kvalbø på Suderø. Han skal have været en stor og svær kraftkarl. Hans søn, Johan Christian Evensen, f. i Kvalbø, hvor han senere blev sysselmænd, var gift med en bondedatter, Elsebeth Susanne Larsen, f. i Porkere på Suderø, hun skulde have været så køn. Da de havde været gift nogle år, kom der en kighosteepidemi til Færøerne, og da det var første gang den var der, døde der en mængde mennesker af den. Johan Christian Evensen måtte hjælpe lægen, han blev smittet og døde tre dage derefter, kort efter døde hans hustru af tuberkulose. De tre forældreløse børn kom så ud blandt fremmede.

Jens Chr. Evensen

Den ældste, en lille pige,

Havnin í 1956. Fremsta húsið við fólkinum frammanfyri er Bajanstova, bagani Eva, mamma Onnu, var ættað úr Bajanstovu.

Elsebeth Kristine, kom til en præst der havde kendt forældrene, og de to drenge, Jens Christian (21-5-1840) og Joan Peter (der var den ældste - fik senere forretning i Thorshavn), kom til Jens Davidsen, der var ansat på amtskontoret i Thorshavn - han var gift med moders kusine - og de boede lige i nærheden af os. - Begge drengene kom til at gå i kommuneskolen, hvor fader jo var lærer, og de legede, som sagt, ofte sammen med mine brødre og mig.

Hans Studeringer

Da man mente, at Jens

Christian havde særlige evner, blev han sendt til Danmark for at studere videre. Plejefaderen betalte opholdet. Da J.C.E. atter kom tilbage til Færøerne, efter at have taget sine examinere, spurgte man ham, om han midlertidigt vilde have et lærerembede der pludseligt var blevet ledigt. Og det vilde han. - Så først blev vi forlovet. Min kæreste vilde jo være præst, og han blev så nødt til atter at tage ned til København for at blive præsteviet. Da han kom tilbage, skulde han jo til at søge embede, der var tilfældigt hele to ledi-

ge, nemlig på Vågø og et på Viderejde. Det sidste sted var præsten, pastor Vesemberg, pludselig død. Det fortaltes, at han var gået hen for at se til en mand der lå af tyfus og var så blevet smittet. En dag da min broder stod i sin forretning i Thorshavn, hørte han at der blev råbt, at der kom to både med flaget på halvstang. Man mente, at det var pastor Vesemberg og den mand der havde smittet ham og som Thors-havns-lægen havde været ovre at se til. Det var også dem. Fru Vesemberg vilde så gerne have sin mand begravet i Danmark, men skibskaptajnen sagde, at han ikke havde plads på skibet og så måtte hun begrave ham deroppe.

Kaldes til Præst paa Viderejde

En skønne dag kom amtmand Tillisch på besøg, og han spurgte mig om, hvilket af stederne jeg helst vilde hen. Det var et svært valg. Tiltrods for at jeg nødt vilde til Viderejde, fordi præsten var død der, valgte jeg det dog alligevel fordi vi havde bekendte der. Og min kæreste fik også embedet der.

Vort Bryllup i Thorshavn

Der blev nu en travl tid i mit hjem med at sy udstyr og lave til, til brylluppet. Vi blev viet i kirken den 14. dec. 1871. Til brylluppet havde min kæreste sin præstekjole på og jeg en klar hvid kjole, brude-lør og myrtekrans. Kl. ca.

5 gik vi op til kirken, forrest min kæreste og jeg med hinanden under armen, derefter mine forældre, plejeforældre og vores søskende m.fl. Overalt, hvor vi kom frem i den smalle gade der førte op til kirken, havde beboerne sat tændte lys i vinduerne for at illuminere. Da vi kom op i kirken, strålede et helt lyshav os imøde, der var sat tændt lys i alle stolene, og gennem denne lysalle fulgtes jeg med min kæreste op til altret, hvor man særligt havde pyntet så smukt med lys. Jeg syntes, at kirken aldrig havde været smukkere eller mere stemningsfuld, end den dag. Det var beboerne, der havde villet gøre det så smukt for deres gamle lærers eneste datter, det var også første gang at en præst holdt bryllup deroppe. Efter at pastor Jakobsen havde erklæret os for rette ægtefolk at være, fulgtes vi ad ud af kirken i samme orden, og lysene strålede nok så festligt fra de mange vinduer vi gik forbi i det dejlige milde decembervejr. Da der var mere plads ovre hos min mands plejeforældre, gik vi derover og spiste bryllupsmiddagen, der bestod af kød-suppe, lammesteg og kransekage og andre kager. Der var ikke andre med til brylluppet, end lige min mands familie og min egen, samt overlærer Berghs. Da vi havde spist, fulgtes vi allesammen hjem til mit hjem hvor samværet fortsattes, og hvor vi fik en mængde gaver.

Esther Djurhuus er beinleiðis orsök in til, at benda greinaróðin verður veruleiki. Frá benni fingur vit maskinskrivaða handritið til frásögnina hjá Onnu Evensen, og frá benni eru fingnar myndir og annað tilfar. Anna Evensen var abbasystrir Esther.

Hesar báðar eru í skrivandi løtu einastu eftirkomarar hjá Onnu Evensen í Føroyum. T.h. er Ingun Schiller. Mamma bennara Anna var dóttir Johan Evensen, sum var sonur Onnu. Dóttir bennara er tann tvey ára gamla Anna, sum tískil eitur tað sama sum olduromman Anna Evensen. Annars kann navnið Anna fyrast 300 ár aftur í ættini.

Bjargingarútgerð

á sjógví og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkkiútgærd, bjargingar og trygdarútgærd.

Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivsisdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

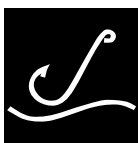
Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ

í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ

í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

we make fishing
more profitable

Vit framleiða og umvæla øll slag av trolum, so sum:

■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flótitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgærd til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Høvuðsskrivstova:

Vónin P/F
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 444 246
Telefax 444 579
www.vonin.com

Tórshavn:

Álaker
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

Miðvágur:

Telefon 33 29 46

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgærd	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærd	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærd	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgærd	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensarar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærd til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Johan 60 ár

Á kaiini longu sum tvey ára gamal

Tann 16. mai fylti Johan Christiansen 60 ár, og fær hann her eina seinkaða heilsan.

Johan er um nakar ein havsins sonur. Vit hava greitt frá her í blaðnum um abba hansara, sum eisini æt Johan Christiansen. Hann var við "Loiusu" í 1912 á minniligu ferðini til Keypmannahavnar, tá hann fór fyrri borð, og tað var nærum eitt undur, at hann bjargaðist. Men í 1929 druknaði hann við "Martu", tá hon gekk burtur.

Pápi Johan var Eli, sum eisini var ein royndur sjómaður, og sum endaði við at gerast havnafúti. Mamma var Hanna.

Johan hevur so eisini fylgt abbanum og pápanum sjóleiðina. Hann fór til skips við línuskipinum "Brestir" við tí legendar-

iska Júst í Túni sum skipara. Seinni fór hann við "Hoyvíkingi" á hemaraveiði við tí somuleiðis legendariska Johan í Hoyvík sum skipara. Seinni aftur fór hann við "Fugl-firðingi", sum hann seinni kom at føra á ídnaðarfiskveiði. Og nú hevur hann verið havnafúti í Havn í nógv ár.

Men Johan hevur eisini gjørt seg nógv galdandi innan felagsarbeiði. Eitt skifti var hann formaður í Føroya Skipara- og Navigatørfelag. Men har sum hann mest gjørdi seg galdandi var sum formaður í felagnum Ídnaðarfisk.

Sigast kann um Johan, at hann er ein framúr felagsmaður. Sáttligur og skilagóður er hann sum fáur. Hann hevur altíð dugað væl at undirbygt síni sjónarmið, og tað er

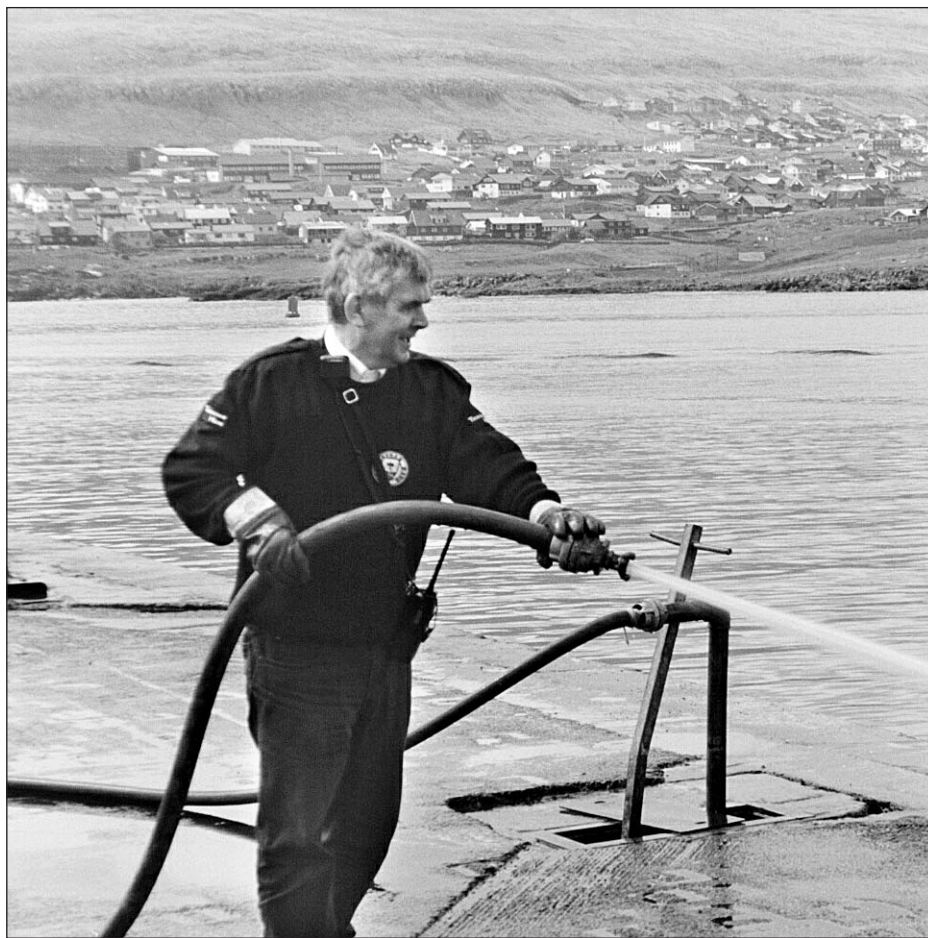
ein góð dygd í eini samráðingarstöðu. Tí verður altíð lurtað eftir Johan.

Johan hevði tó ikki verið nógv verdur uttan Hjørdis, sum hevur staðið honum við lið í meira enn 30 ár. Hon hevur sanniliga eisini sítt samband til sjógvin. Pápi hennara var kendi skiparin Sigurd Simonsen, Fuglafirði, hvørs endurminningar hava verið at lisið her í blaðnum. Mamma var Martha.

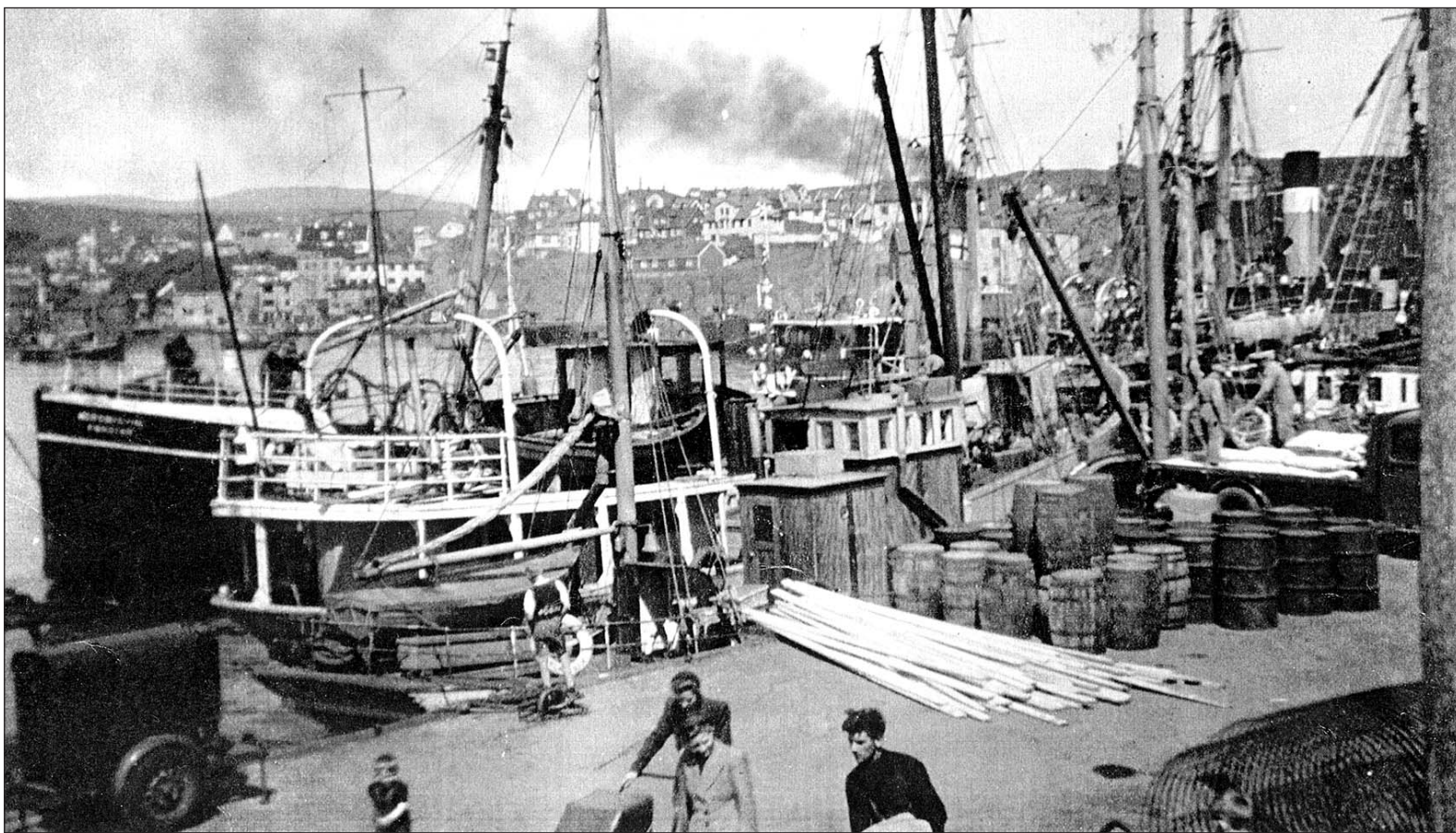
Saman hava tey við sín-um børnum Eli, Elsu Mariu og Johan Martin skapt eitt hugnaligt og gestafrítt heim, har mangur hevur sitið væl. Ikki minst eg og míni.

Takk fyri alt okkara samskifti Johan (og Hjørdis)!

ó.

Her sæst Johan nærum 60 ár seinni í sínum arbeiði á Tórshavnar Havn. Tað er ikki ivi um, at har Johan hevur spulað er gullreint.

Hetta hevur verið ein av fyrstu ferðunum Johan var á kaiini í Havn.

Mamma og mostirin eru farin at trilla lítla Dánjal, Beðin, sum er í vognum. 2 ára gamli Johan, t.v. á myndini, er sjálvsagt við, men heldur seg nakað uppá avstand. T.b. sæst Harold Gray. Hann var bretskur hermaður undir krígunum og giftist við Onnu hjá Knút skómakaranum. Tey bæði doyðu í besta árum.

Tíðindaskriv frá Setursskrivstovuni:

Ph.D. verja við Fróðskaparsetur Føroya

Fríggjadagin 6. juni fer Jóannes Djurhuus at verja Ph.D. ritgerð sína í kolvetnisrelateraðari jarðalisfrøði Analytical investigation of in-situ stresses and hydraulic induced borehole fracture. Í ritgerðini hevur Jóannes ment algildugar stóðfrøðisligar fyrmyndir ("modell") av spenninum í gróti kring borið. Grundarlagið fyri fyrmyndunum eru veggja-

rivur, ið standast av, at bori-runa verður trýst niður í bori-holið. Vanliga eru stódd og rætningur av grótspegninum ókend, men eru tey avgerandi fyri, hvussu sterkur borið-holsveggurin er. Vitan um grótspegnið hevur stóran týdning, tá ið verkfrøðingarnir fyrireika nýggjar kolvetnisbrunnar. Grótspegnið kann eisini siga, um hvussu sjálv boringin skal fara

fram, og hvønn veg og hvussu langt borast skal.

Sum eina roynd hevur Jóannes nýtt mátingar frá Snorre-kolvetnisøkinum í Norðsjónum, og við góðum úrslitum lýst grótspegnið í økinum. Fyrmyndirnar av grótspegninum eru ikki knýttar at ávísu kolvetnisbrunnum og kunnu tí einsvæl nýtast á Føroyaleiðini.

Arbeiðið við verkætlanini er farið fram á Náttúruvísinda-deildini á Fróðskaparsetrinum í samarbeiði við Høgskolen í Stavanger, við vegleiðing av Bernt S. Aadnøy, professara.

Tað var oljusamtakið Atlantic Margin Group (AMG), sum lat figgingina til verkætlanina. Í AMG bólkinum vóru oljufeløgini Statoil, Enterprise og Mobil. Í dómsnevndini hava sitið

John Sebastian Bell, Ph.D., chief scientist hjá Sigma H. Consultants í Kanada, Arild Saasen, Ph.D., serfrøðingur frá Statoil í Noregi og Per Amund Amundsen, professari, Dr. Phillos frá Høgskolen í Stavanger, Noreg

Verjan, sum er almenn, verður í samkomuhøllini á Lærarskúlanum fríggjadagin 6. juni klokkan 13.00.

Pól á Nesi til áminningar

Hetta skulu vera nøkur orð um okkara góða vin og granna Pól á Nesi, sum hann var róptur millum manna í Klaksvík, har hann og Julia búðu eina tíð, meðan hann hevði bátin "Tind" saman við øðrum.

Tey fluttu norður aftur á Nes sum eldri og fingur nøkur góð ár saman, har Pól sum altíð hevði góðan hug við fleygstongini. Hann fekk nógvan havhest úti á Gomlurætt. Hann helt fyrri við sínum skemtiliga lyndi, tá hann var 88 ára gamal, at nú vóru 6 havhestar nóg stór byrða. Men hann var við stongini eftir at hann var 90 ár, so hann mundi vera millum elstu fleygamenn í Føroyum. Seinast vit hittust har norðuri, segði hann fyrri mær, at hann hevði havt eyguni við einum havhestaunga uppi í Múlarókum. Hann sá hann úr køksvindeyganum, "og ein morgun, eg drakk morgundrekka, tá kom hann flaksandi oman. Eg fór út í Mikladalsjørðina og fekk hann. Tað verður seinasti fongur hjá mær", helt hann smílandi fyrri.

Hann var eitt bindilið millum fedrar okkara og tey ungu. Hann var altíð fúsur at koma út at spæla, um vit vóru ov fáir til

okkurt spæl. Eg haldi, tað sigur ikki so lítið um Pól, at allir vit av unga ættarliðnum á Nesi hava verið við honum sum útróðrarformanni ella skipara. Eg kann svara fyrri, at vit hava allir alt gott at bera honum. Hann var sera góður at vera saman við.

Pól var ein barnavinur, og sum smádreingir hildu vit okkum til Pól, tá tað fór at sumra, at fáa bátin oman. Tað var ikki bara sum at siga tað. Einaferð teir fóru í grind, tá tóku teir bátin úr neystinum, og eitt korter eftir fleyt hann fyrri Stígnum. Tað var tiltikið at vera skjótt.

Pól var góður við okkum, og hann var altíð fúsur at koma við vestur um at dyrgja. Har er tiltikið gott seiðapláss fyrri Breiðufles. Eg minnst, at við hvørt var seiðurin so stórur, at einkultur stáltráður helt ikki sum dorg. Vit lögdu hann duplutan fyrri at hann skuldi halda. Hetta vóru dagar, ið ríkadu barna- og ungdomsdagar okkara, sum eg minnst aftur á við gleði.

Var tað komið út móti jóansøku, kundi hann fara upp í onkran sess at fleyga dimmilunda. Tann einasti, sum eg veit hevur verið uppi í Torvu, er Pól. Hann fór einaferð upp at

draga lunda. Eg minnst, at hann segði, tá hann kom aftur í bátin, at tað var, sum teir gomlu høvdu sagt: "Har var grunt og leysur vøllur".

Pól var ein sera góður fleygamaður. Hann var so knappur, at um onkur fuglur kom aftanífrá, so var hann í netinum, áðrenn hann visti av. Tað man vera fáur, sum hevur fleygað meira fugl enn Pól. Tað kom av revafarminum, hann hevði. Hann fleygaði havhest alt árið tá. Eg haldi, at allir vit av yngra ættarliðnum á Nesi hava verið við Pól í øllum sessum omaneggja.

Um familju, og nær Pól og Julia giftust, er áður umrøtt her í blaðnum. Vit, sum eru av yngra ættarliðnum á Nesi, hava alt gott at bera tykkum. Tit vóru altíð blíð og hugnalig at koma inn til. Tó eg dugi at hugsa nú, at tit mundu onkuntíð hava verið troytt av okkum, so lótu tit okkum ikki merkja tað.

Julia hevði eina so vakra songrødd, sum altíð kom væl við, tá møti vóru, og takki eg fyrri hetta. Takk fyrri alt. Vit eiga bert góð minni eftir tykkum. Hvíli í friði.

Símin Johan

Savn fríkent fyrri gullfiskamorð

Donsku fjølmiðlarnir hava tikið hesa sakina sera skemtiliga. Hetta er ein tekning, har tveir kendir politikkarar droyma, at Anders Fogh Rasmussen skal fáa somu lagnu sum gullfiskarnir.

Tað er alment viðurkent, at Danmark hevur eina ta fremstu rættarskipanina í heiminum. Men onkuntíð kann haldast, at tað verður ov nógv gjørt av. Sum t.d. tá rættarskipanin nýtir nógvar kreftir uppá tveir deyðar gullfiskar.

Málið byrjaði fyrri fleiri árum síðani við eina framsýning á listasavninum Trapholt í Kolding hjá listamanninum Evaristtis. Ein partur av listini var at hava 10 blendarar við einum gullfiski í hvørjum. Tey vitjandi kundu fáa møguleikan at seta seg til harra yvir lív og deyða við at tendra blendaran, sum í stundini gjørdi gullfiskin til "fiskasuppu".

Hetta skapti eitt ramaskríggj millum dansk djóraverndarfólk. Hetta var djórapiðsla av ringasta slagi og beinleiðis brot á djóraverndarlógina. Løgreglan kom uppí og gav boð um at streymurin til blendararnar skuldi kvettast, so teir ikki kundu tendrast. Hesi boðini vórðu ikki fylgd. Úrslitið varð, at tveir blendarar vóru settur til við tí úrsliti fyrri fiskarnar, sum roknast kundi við.

Trapholt fekk álagt eina bót fyrri ikki at hava fylgt boðunum frá lögregluni. Hesa bótina vildu teir ikki taka við, og tí kom málið fyrri rættin.

Her var savnið ákært fyrri at hava ábyrgdina av, at tveir gullfiskar vóru avlívaðir "under smerte og væsentlig ulempe", sum tað stendur í ákærurritinum.

Her vóru týðandi vitni avhoyrd. Eitt av teimum, listamaðurin Bjørn Nørgaard, kundi ikki møta upp, tí hann var í Føroyum. Eitt vitni umboðaði virkið, ið framleiðir hesar blendarar. Hann greiddi frá, at knívarnar mólu 15.000 ferður um sekundið. Hetta merkir, at fiskarnir hava verið deyðir innan eitt sekund, eftir at streymurin er settur til. Ein fiskifrøðingur varð eisisini avhoyrdur. Hann metti avlívingarháttin "humanan", tí "avhøvding" í vatni var skjótasti avlívingarháttur, og tað var eisini tað, sum var hent her. Tað hevur verið frammi fyrr, at fiskarnir fingur ein meira náðigan deyða, enn teir kundu fingið í náttúruni. Her kundu teir verið svølgdir livandi av einum størri fiski. Tað hevði verið seigpínari við lít!

Út frá hesum varð Trapholt fríkent fyrri djórapiðslu. Hetta vóru djóraverndarfeløgini sera misnøgd um. Men hinvegin hevur Trapholt við hesi sak fingið eina reklamu, sum er gull verd.

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum fyrri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ókeypis - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postnøgla 58 - FO-110 Tórshavn

Tel: 34 15 69 - Fax: 34 67 69

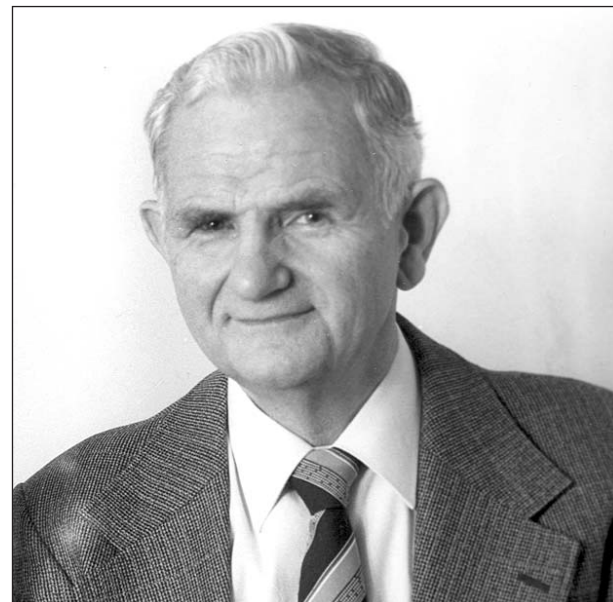
T-postur: ff-blað@post.fo

Eliesar Hammer

-ein rættiligur fiskimaður

Tann 17.mai andaðist Eliesar - Issa - Hammer av Eiði. Hann var ein rættiligur fiskimaður av "tí góða gamla slagnum". Til minnis um hann fara vit at endur-

prenta brot úr teirra grein um Issa, sum bygdarmaður hansara Svenning av Lofti hevur skrivað í bók síni "Tað hendi umborð", sum kom út til jóla.

Eliesar Hammer, vanligi nevndur Issa, varð føddur á Eiði í 1912. Foreldur hansara vóru Jógvan Hammer, á Toftini, og Elin Petrina, ættað av Seiðagjógv, bæði av Eiði. Tey vóru seks systkin, tvey teirra gjørdust ikki vaksin. Ein systir, sum var tvey ár yngri enn Issa, doyði av kikhostanum, tá ið hon var hálvt árs gomul. Beigg-in, Eskild, sum var elstur av systkjunum, druknaði 8 ára gamal niðri á Vatni í 1919. Issa, sum var næstelstur, var tá 6 ára gamal. Bernhard var tá fyra ára gamal. Tíggju ár eftir varð systirin, Eskilda, fødd, sum seinni fekk eftirnavnið Kruse.

Tá ið Issa vaks upp, plagdu blákrössmøti at vera í tí gamla skúlanum, sum stóð miðskeiðis í bygdini, har sum minnisvarðin yvir sjólátnar er nú. Tað var Heini Nygaard, sum plagdi at hava tey møtini. Hetta vóru heimamissionsmøti.

Fer til skips

Issa fór til skips fyrstu ferð í 1928 við "Keflavík", sum Óla Max Andreasen í Vík fordi. Teir fóru á Eysturlandið. Issa var eisini við sama skipi árið eftir. Har varð lestur lisin. Tað var skiparin sjálvur, sum las.

Hans Berg Hammer við Ljósá hevði koyggju frammi við borðið, og tá menn sótu hinumegin, sóu teir beint inn í koyggjuna, at hann las í Bíbliuni. At Hans Berg altíð las, áðrenn hann sovnaði, hevði stórt árin á Issa. Hann hevði eisini stóra ávirkan á Issa við síni lívsfærslu. Hann var eitt ljós, har hann var, og var altíð við tí góða orðinum til øll.

Komu í ódnarveður

Í 1930 fór Issa við skipinum "Vikholm", sum Jens Evensen átti. Hetta skipið var keypt úr Noregi. Tá fóru teir bara á Suðurlandið við, so varð skipið

lagt, tí tað var so ringt. Meðan teir einaferð lógu inni í Íslandi, stakk maskinmaðurin knívin inn í bógvin. Viðurin var so rotin, at knívirin fór undir upp til hólkin. Seinni um summarið fór Issa við einum øðrum skipi, sum æt "Gefion". Eiðismaðurin Knút Petur Jacobsen uppi í Stovuni fordi tað. Við hesum skipinum var Issa so yviri í Grønlandi tað árið. Á heimferðini fingur teir ógvuliga ringt veður og væntaðu ikki at koma aftur.

Fólk heima høvdu mist alla vón

Teir fóru úr Føroyingahavnini 1. september og vóru ikki heima fyrr enn á mikkjalsmessu, 29. september. Teir høvdu gott veður eitt hálvt samdøgur, so brann hann á við ringasta ódnarveðri. Fólk væntaði ikki, at teir nakrantíð fóru at koma. Øll skip, ið vóru farin heim, langt eftir at teir vóru farnir, vóru longu heimkomin. Teir lógu bakk í tíggju dagar vestureftir, móti Amerika. Teir gjørdust kortini ikki í uppsetri við vatn og mat, men sparast mátti.

Tað var nátt, tá ið teir komu inn í Eiðisflógva. Fólk, sum vóru farin út á Torvanes, sum er vestan fyri bygdina, róptu umborð at spyrja, um hetta var "Gefion". Jógvan Mørkøre, úti í Húsinum, sum var reystmæltur maður, rópti inn á land, at hetta var "Gefion". Tá varð stór gleði í bygdini, tí meginparturin av manningini vara av Eiði. Teir vóru umframt Issa: Knút Petur Jacobsen, uppi í Stovuni, skipari, og teir triggir brøður hansara, Jógvan, sum var bestimaður, Emil, sum var motorpassari, og Martin. Aftrat teimum vóru Óla Jákup Olsen, í Myrðmansstovu, Jógvan Mørkøre, úti í Húsinum, við synunum Jørgini og Jógvani Emil.

Í 1931 var Issa aftur við "Keflavík", men tá var ein annar skipari, sum æt Kia, av Strondum. Hans Jákup Ellingsgaard, undir Brekkuni, av Eiði, var bestimaður. Har hildu teir møti.

Fingu stóran sjógv

Í 1932, tá ið "Gefion" var í Grønlandi og fiskaði á "Fyllabanka", fingur teir ein stóran sjógv, ið breyt alt omanav. Teir høvdu triggjar bjargingarbátar, sum vórðu soraðir sundur til pinnabrenni. Teir høvdu bygt eitt ruff upp úr dekkinum at geva pláss til tann stóra motorin, sum teir høvdu sett í skipið. Motorurin var so høgur, at teir máttu byggja henda kassan rundan um hann omandeks.

Ruffið varð gjørt soleiðis, at gangandi var báðumegin út ímóti lúningini. Tá ið sjógvurin breyt, skræddi hann framsíðuna á ruffinum, so at fossur av sjógvi stóð niður í skipið.

Boð vórðu beinanvegin givin um at taka klyvarasegliš og negla tað fyrri holið, sum var íkomið av brotinum.

Tá ið teir júst vóru lidnir at negla klyvaran fyrri, breyt ein annar sjógvur. Issa stóð við pumpuna. Hann og aðrir vórðu tiknir av fótum av hesum brotinum. Issa fleyt aftur og fram eftir dekkinum, men hvørki hann ella nakar annar var skolaður fyrri borð. "Dagny" kom tá til teirra og fylgdi teimum inn til Nuuk, og har lógu teir í triggjar vikur, áðrenn teir høvdu bøtt um skaðan, sum skipið fekk, og kundu fara út aftur.

Við "Svínoynni"

Í 1932 fór Issa við "Svínoynni". Skipari var Jákup Jensen, vanligi nevndur Jákup hjá Jensi, á Heygum á Viðareiði, sum var ættadur úr Svínoy. Har hildu teir møti hvørt sunnukvöld. Hesi møti høvdu stórt árin á Issa. Skiparin plagdi sjálvur at byrja

møtið. Hann var kanska ikki nakar stórir talari, men tað, sum hann segði, virkaði, og hann var áhugaður at lurta eftir og dugdi sera væl at greiða frá evangeliinum. Hann talaði eitt reint krossins evangeliium.

Tveir bygdarmenn verða umvendir

Í 1934 komu teir báðir eiðisdreingirnir Hans Martin Miklagarð og Kristian Olsen, hjá Símunni, til umvendingar, og Issa ivaðist ikki í, at tað var ein góð støða, sum teir høvdu tikið. Sjálvur sá hann líka greitt sum teir, hvat hann átti at gera, men tók kortini onga støðu.

Issa játtar Jesus sum frelsara sín

Eitt kvöldið umborð á "Svínoynni" hetta sama várið í 1938, tá ið teir sótu niðri í kahúttini og høvdu møti, gav Issa út sangin "Við silvur og gull ei mín frelsa varð vunnin, ei slíkt kundi loyst eina trælbandna sál." Hesin sangurin virkaði nógv inn á Issa, at frelsan var so dýr, men at hann kortini hevði skammast við Kristus. Meðan hann sat har og hugsaði um hetta, segði hann við seg sjálvur:

"Lat tað kosta, hvat tað kosta vil, nú skal eg ikki skammast meiri við hann, nú skal eg taka ímóti honum sum mínum persónliga frelsara."

Issa reisti seg upp har í kahúttini og vitnaði, at hann nú ynskti at taka ímóti Jesu sum sínum persónliga frelsara og takka honum fyrri hansara stóru frelsu, sum hann hevði vunnið honum. Pápin, Jógvan Hammer, á Toftini, sat undir liðini á honum.

Issa kendi tað tungt at reisa seg upp, men hann var ein glaður maður, tá ið hann setti seg niður aftur.

Skiparin gav beinanvegin út sangin "Hvíl teg í Gudi, dýrtkeypta sál!"

Hesin sangurin gleddi Issa stórliga og virkaði so væl, at hvørt versioð kendist honum sum balsam.

Tá ið Issa kom út á dekkið eftir møtið, var tað sum ein glaður maður.

Lisa eisini komin til umvendingar

24 ára gamli Issa var vordin trúlovaður við Lisu, sum var farin til Keypmannahavnar, og hann fekk nógv brøv frá henni, og hann skrivaði dúgliga til hennara.

Framman undan hesum, tá ið Issa og teir einaferð komu í havn, var bræv frá Lisu, har hon skrivar, at hon hevur verið á møti í samkomusalinum í Thorsgade 40 í Keypmannahavn, og at hon er komin til umvendingar. Tá hugsaði Issa:

"Ja, tað er gott at hoyra - og hann visti, at tað var bert hitt eina stigið hjá honum at taka."

Stutt eftir, at hann hevði fingið hetta brævið frá Lisu, var tað, at hann sjálvur varð umvendur, so tey bæði komu til umvendingar nakað um somu tíð.

Við "Esther"

Summarið 1938 varð "Esther" keypt til Klaksvíkar. Tað var Seglhúsið, ið keypti hetta skipið, ið Jákup Andrias Heinesen fór at føra. Issa og Jákup Andrias høvdu siglt saman við "Svínoynni", og hann kom til Eiðis at biðja Issa til bestamann.

Issa tók av hesum tilboði. Hann fór so við Jákup Andriasi at biðja eiðismenn koma við. Mil-lum teir átta eiðismenninar, ið umframt Issa fóru við "Svínoynni", vóru: Oluf Kruse, sonur hansara Otto, John í Garði og Jóhannes Karl í Britustovu.

Møti úti á kai

Nógvur vitjanir hava millum ár og dag verið á Eiði. Serliga, tá ið bátar komu úr Klaksvík og Havn, og útimøti vórðu hildin. Áðr-

enn tey vitjandi fóru avstað aftur við bátunum, varð nógv av bygdarfólkinum komið oman at siga farvæl. Menn stóðu frammi á dekkinum og enntá uppi í rigninginum og talaðu Guds orð, og tey vitjandi sungu kendar evangeliskar sangir, sum tey, ið stóðu á landi, dugdu og kundu taka undir við, meðan báturin spakuliga tók seg útfrá, og fólk veittraðu farvæl.

Við ymiskum skipum

Í 1940 fór Issa við "Esther" og seinni aftur við "Fugloynni" við trol. Í 1945 fór hann við "Hjalmari" sum stýrimaður. Teir fóru niður í Ermarsund at trola, og so royndu teir eisini undir Føroyum. Teir, sum høvdu verið við bátinum fyrr, vóru einki kendir við trol. Tá ið teir vóru lidnir at rigga til, fóru teir norður til Eiðis at gera seg lidnar við tað, ið eftir var.

Við "Stella Argus"

Í 1941 var Issa við "Stella Argus", sum partafelagið Kimbil í Havn átti. Hetta var ein ófriðarlig tíð, og mong skip fórust av krígsávum.

Einaferð, teir fóru á veg heim úr Fleetwood og vóru komnir norður um Skotland, varð "Stella Argus" álopin av týskum bumbuflogfari.

Hesa álvarsloðu hugsaði Issa um, hvussu gott tað var, at hann hevði tikið móti Harranum umborð á "Svínoynni". Flogfarið kom fleiri ferðir inn yvir skipið, skeyt við maskinbyrsu og tveitti bumbur.

Kúlurnar frá maskinbyrsuni komu líka niður á fýrdúrkið, har Issa var staddur. Har niðri legði hann seg á knæ og bað til Gud fyrri sínum kær, sum hann ikki væntaði at siggja aftur. Hann legði tey, seg sjálvur og allar umborð í Harrans hendur - og kendi seg tryggan í hansara hondum. Tá teir

komu inn móti Havnini, róptu teir av bryggjuni og bóðu teir fara norður á Kollafjørð við trolaranum, tí Havnin hevði eisini havt vitjan av týskum bumbuflogfórum.

Høvdu andakt

Issa kendi ongan av manningini, men spurdi, um teir høvdu nakað ímóti, at hann hevði eina andakt, áðrenn teir fóru út.

Teir høvdu einki ímóti hesum, men vóru glaðir, tá ið hann kom við uppskotinum. Issa las úr Jóhannesar evangelium, um tá ið lærisveinar Jesusar fóru út at fiska og royndu eina heila nátt, men einki fingi. Men tá ið Jesus bað teir fara út eina ferð afturat, tóku teir hann upp á orðið og fóru glaðir avstað - og tá bar til. Issa heldur, at hann dugdi lítið at tala, men hann vildi við hesum møti hava orð Guds frammi og vísa manningini, hvar hann stóð andaliga - og hevja reint flagg.

Teir fóru so avstað og vóru bara einar 4-5 dagar úti og fingi upp í skipið og sigldu niður til Onglands við fiskinum. Issa hevði andakt hvønn sunnudag. Ein kollfirðingar var skipari. Hann var beiggi Vilhelm Poulsen.

Við “Dragabergi” og “Eiðiskolli”

Tá ið Issa kom aftur av túrinum við “Hjalmari”, fór hann við “Dragabergi”, við Kaj Johannesen sum skipara. Eftir hetta var hann við Kaj so leingi, sum hann var á sjónum, bert við fáum undantøkum, t.d. tá ið hann í 1948 var við “Eiðiskolli”, og tá ið hann var við “Skálabergi” við Dáva í Gerðum, sum hevði biðið Issa koma við, tí honum tørvaði ein stýrimann. Ein túr var hann eisini við “Sjúrðarbergi”, fyrsta túrin, sum Jóannes hjá Dáva førði hann, eftir at hann kom av skiparaskúlanum.

Sigldi bæði við Hans Paula og Kaj Johannesen

Eina tíð sigldi Issa við Hans Paula Johannesen, men tó sigldi hann mest við Kaj Johannesen. Møti vóru javnan umborð. Har vóru nógv góðar lötur, og Issa letur sera væl at teimum monnum, hann sigldi saman við, at teir vóru góðir og vælsignaðir menn, t.d. Edvard í Svínøi, sum hann var saman við umborð á “Jóannesi Paturssyni” og “Skálabergi”. Edvard plagdi at koma inn á kamarið hjá Issa, har teir prátaðu andaligt prátt.

Mangan komu eisini aðrir av manningini inn. Tað var ikki óvanligt, at øll frivaktin umborð gekk við andaligum prátti, lesnaði og sangi. Issa spurdi ein mann, nær hann var komin til umvendingar. Hann var komin til trúgv á kamarinum hjá Issa, meðan teir høvdu tær andaligu løturnar har.

Maður fær skaða av veiri

Einaferð - meðan hann var við “Jóannesi Paturssyni”, komu teir í rokfiskiskap. Ein viðoyingur og Issa stóðu og blóðgaðu, meðan teir vendu sær út móti lunningini. Nógv var so smátt og varð tí tveitt út aftur. Veirurin, ið gekk úr spælinum og fram til gálgan, stóð spentur og nakað høgt oman fyri teir, sum stóðu á dekkinum. Tá ið teir slerdu veirin úr, kom hann við ferð niður ímóti Issa og hinum mannum, sum stóðu har og blóðgaðu, og rakti viðoyingin í høvdið. Hann small niður í dúrkið. Teir bóru hann upp á brúnna sum deyðan. Einasta lívstekin, teir sóu, var ein blóðbløra úr nøsini. Men til alla lukku kom maðurin fyri seg aftur.

Einsamallur har frammi 36 tímar í ódnarveðri

Jákup Oluf á Lakjuni segði frá ógvisligum ódnarveðri á Kappanum 1962 við “Skálabergi”. Hann var eystan í ættini. Komnir á Kappan var rættlig ódn, og tað er ringasta veður, sum hann nakrantíð hevur verið í á sjónum. Teir lógu bakk í 4 samdøgur, og veðrið var so ringt, at alt kundi henda. Tilsamans 45 mans vóru við, og 20 av teimum búðu har frammi, men tað var ikki hugsingur um at ganga ímillum, so allir máttu vera har afturi. Fleiri av teimum lógu á dúrkinum í stovuni hjá skiparanum.

Men eina løtu blíðkaði veðrið so mikið, at Issa helt seg til at kunna fara fram eftir brillunum, sum hann ikki hevði fingið við sær, tá ið hann og allir hinir, sum búðu har frammi, rýmdu aftur í trolaran. Issa fekk ikki lisið í Bíbliuni við ongum brillum.

Men tað vísti seg, at hetta var einans ein lítill skáip upp undir eitt nógv verri illveður. Veðrið versnaði so knappliga, at ikki var hugsingur um hjá Issa at koma aftur aftur. Hann noyddist so at vera einsamallur har frammi í tvey samdøgur við ongum mati.

Meðan hann lá har frammi, kundi Issa merkja, at tað stóð nógv á skipinum, tí luftventilarnir til lugarið brotnaðu omanav, og sjógvur kom niður. Men lúkur vóru fyri koyggjurnar, so hann fekk drigið fyri og var nøkulunda turrur.

Ravmagnsstreymurin fór har frammi. Men tað lögna var, at einans ein pera lýsti, og tað var koygguljósið hjá Issa. Tí kundi hann liggja og lesa í Bíbliuni alla tíðina, meðan hann í ódnarveðrinum búleikaði einsamallur har frammi.

Ein av teimum, sum vóru við ta ferðina, var Sørin Eivind Sørensen av Viðareiði. Hann sigur, at fjórða dagin, ódnarveðrið leikaði í, kallaði skiparin saman til bønarmøti kl. 11 um kvøldið. Allir vóru hjástaddir uttan Issa, sum ikki slapp aftur til hinar fyri ódnarveðrinum.

Morgunin eftir kl. 8 var veðrið avhæsað, og seinni um dagin vóru teir í dyrdarveðri. Bønir teirra vóru svaraðar. Annars gekk alt væl, og teir fingi 550 tons tann túrin.

*“Jóannes Patursson”
leggur at í Føroyingahavnini. Issa er yst
vinstrumegin.*

*Lisa og Issa við
børnunum Jógvani,
Onnu og Elíni.*

Issa av fótum har frammi við spælið. Veðrið var so ringt, at togblokkurin har afturi var slitnaður, og var Issa farin fram eftir einum nýggjum togblokki at seta í. Tá ið Issa er komin aftur um spælið, fær skipið ein sjógv. Hetta var í 1952-53. Sjógvurin, sum tók Issa, fylti upp undir bátadekkið. Tikin av hesum veldiga broti, sást einki meiri til hansara. Men tá av tornaði, var hann endaður har afturi á hekkuni inni í gruthúsinum, sum lýs-smeltarið eisini varð nevnt. Teir, sum stóðu har frammi á dekkinum og flaktu, sóu, at Issa varð tikin av brotinum, og teir ivaðust ikki í, at hann var skolaður fyri borð, og fóru at hyggja eftir honum millum fiskakurvar, ið flutu á sjónum, og sum vóru tiknar fyri borð av hesum sama broti.

Tá ið Issa var komin fyri seg í gruthúsinum, setti hann seg á bonkin. Hann vendi sær til Gud og takkaði honum og segði: “Góður er hann, ið varðveitir.”

Fyri aðru ferð

Nøkur ár seinni, tá ið Issa var við “Skálabergi”, hendi tað sama. Issa varð tikin av einum sjógvi frammi við spælið - alt fylltist av sjógvi upp undir bátadekkið. Issa varð tikin aftureftir. So ótrúligt, sum tað ljóðar, so varð hann fórdur inn aftur í gruthúsið sum hinaferð, og sum eisini hesaferð stóð opið.

Tá ið Issa kemur sendandi inn í gruthúsið, situr ein annar maður har millum allar pottarnar. Tá ið av tornaði, setti Issa seg niður í sama stað sum

hinaferð og segði júst somu orðini sum tá: “Góður er hann, ið varðveitir.”

Maðurin hyggur bilsin upp á Issa, tá ið hann fær at vita, at hetta er aðru ferð, Issa verður tikin av sjógvi og skolaður inn gjøgnum dyrnar í einum gruthúsi.

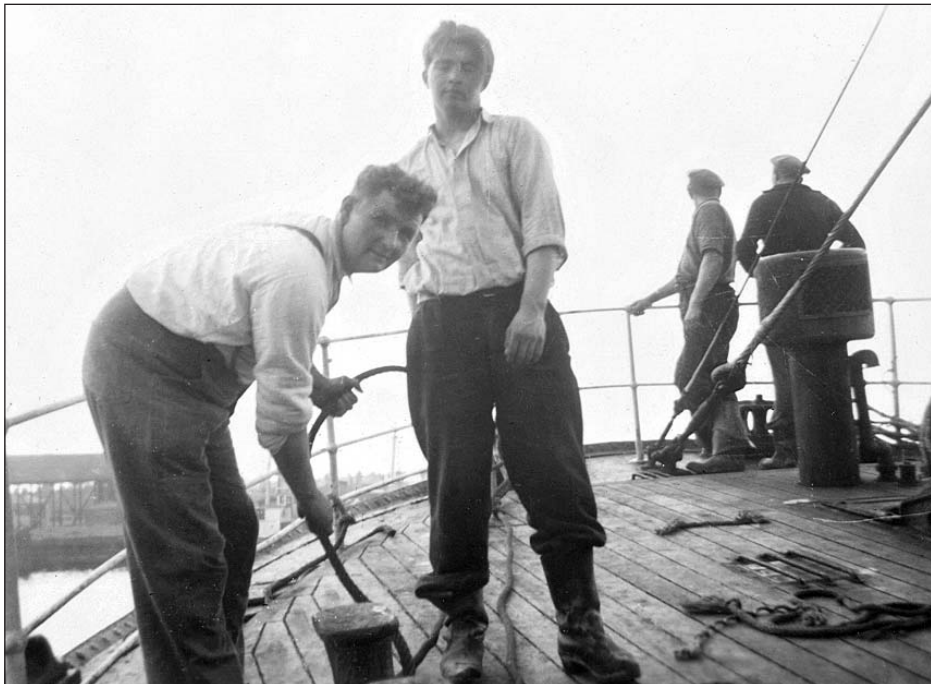
Tað er eitt undur, at hann kom livandi frá hesum. Hann kundi tað sama farið fram við gruthúsinum og fyri borð ella komið sendandi eftir høvðinum inn móti knøttunum, sum hurðin er fest í. So hevði hann ikki verið á lívi, tí hann fór aftureftir við øgiligari ferð.

Hyggur aftur á sjólívið

Tá ið Issa hyggur aftur á tey mongu ár, hann hevur verið á sjónum, hugsar hann um mangar hendingar, ið kundu havt verið hansara seinasta løta. Hann hugsar um son Victor Danielsens, Hans Christian, sum hann sigldi nógv saman við, ið sum stýrimaður mátti fara niður til gálgan, tá ið hann var ryktur fyri borð av einum broti. Júst hetta sama hevur Issa so ofta gjørt. Hann minnst eisini, tá ið “Skálabergi” fekk ein ringan sjógv á Kappanum, tá ið hann og aðrir lógu har og flutu á dekkinum.

Tá sær Issa, at hann hevur verið leiddur og stýrdur øll hesi árin, og hvussu nógv hann hevur Harranum fyri at takka, at hann hevur varðveitt seg ígjøgnum øll hesi mongu ár.

*Vit takka Svenning fyri
loyvið at taka part av
umrøðuni um Issa úr
hansara bók. Nú gjørdist
stutt millum Issa og Lisu,
sum vóru eini framúr
hjún, sum øll høvdu alt
gott at bera. Ára veri
minnið um tey bæði.*

Landsstýrið hevur sjálvt gjørt fakfeløg til mótpartar

Vit hava ikki viljað lagt okkum úti tær stóru remb-ingarnar á arbeiðsmarkn-aðinum, sum eru í sam-felagnum í hesum døgum.

Tað er einki at ivast í, at nógvi kundir verja gjørt øðrvísi hjá báðum pørt-um, men tað er ikki tíðin at koma fram við hesum beint nú.

Ein kann bert undra seg um, at tað framvegis í 2003 skal vera soleiðis, at uppá seg smámál kunnu útviklað seg til eina óloysi-liga kreppu. Sum t.d. "bagatellin" um eftirlønina til avloysarar í maskinuni hjá vaktartænastuni.

Nú sigst hetta málið at vera loyst. Men samstund-is hevur henda "loysnin" skapt eina aðra kreppu, sum er vanærlig hjá øll-um pørtum í málinum.

Nú kenna vit Maskin-meistarafelagið sum eitt sáttligt felag, sum ikki av ongum fer fram í óðum verki.

Tað, sum nú er hent, er eitt úrslit av tí hugburði hjá tí almenna, sum vit hava víst á ferð eftir ferð. Uttan mun til um borgarin, umboðaður av fakfeløg-unum, hevur rætt, so skal hann ikki fáa sín rætt við tí góða.

Eitt "gott" dømi um hetta hjá Fiskimannafelagnum er málið um eygleiðaran, og hjá maskinmeistarafelagnum tykist hetta mál at vera eitt annað dømi.

Hesin hugburður, sum má roknast fyri at vera al-mennur politikkur, hevur skapt eina slíka gjógv millum fakfeløg og mynd-ugleikar, at teir hava fing-ið teir mest hóvligu fak-felagsleiðarar sum mót-støðumenn. Og hetta eru hóast alt fakfelagsfólk, sum hava prógvað at tey saman við myndugleikun-um høvdu kunnað med-virkað til skilagóðar loysn-ir á økjum har áhugamáli-ni eru felags.

Tað er eingin ivi um, at henda almenna arrogans-an hevur sín part av skuld-ini fyri ta fastløstu støðu, sum føroyska samfelagið er í. Henda vísir seg eisini við, at tað er ikki nakað mark fyri teirri smálig-heit, almennir myndug-leikar annars sýna feløg-unum.

Hevði tað so hóast alt ligið dagnaskapur aftan-fyri hesi arrogansu! Men tað er beint øvugt. Tað er púra greitt, at landið liggur í leiðsluloyvi, sum annars víst á aðra staðni í blað-num. Tær grundleggjandi funtiónirnar, sum skuldu verið hjá eini stjórn, virka als ikki. Føroyska sam-felagið kann sammetast við "Norrønu" í tóm-gongd. Tað stóra skipið við tí stóra yvirbygningi-num og við teirri stóru maskinorkuni koyrir við "fullari megi", men skrúv-an er als ikki koplað til, tí kemur skipið ikki úr stað.

Ein góð lýsing av støðu-ni í Føroyum er, at í næst-seinasta "Freginir" stendur við stórari yvirskrift:

"Fíggjarmálaráð-harrin ikki tikin fyri fult. Tað kostar einki at seta til viks kommunustýris-lógina ella at ignorera boð frá ráðharranum".

Til hetta er stutt at siga, at hetta er sjálgjort. Bæði hjá Karsten sjálvum, og hjá politisku skipanini yvirhøvur. Ein politisk skipan, sum so greitt og so miðvíst hevur prógv-að, at hon sjálv ongar reglur helduruttan, tá tað er til hennara fyrimun, hevur sjálv undirgrivið sín egna autoritet.

Úrslitið er tað sum vit síggja í dag!

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnisnýtaran og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blá-krossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

FF-blaðið

Vitja heimasíðuna
www.fiskimannafelag.fo

Ársroknskapur 2002

Rakstrarroknskapur

1000 kr.	2002	2001
Rentuinntøkur v.m.	20.257	22.370
Rentuútreiðslur v.m.	7.509	9.028
Netto rentuinntøkur	12.748	13.342
Vinningur av partabrevum	69	83
Kostnaður og provisjonsinntøkur	2.092	1.777
Netto rentu- og kostnaðarinntøkur	14.909	15.202
Virðisjavnan av virðisbrevum og gjaldoyra	1.698	296
Aðrar vanligar inntøkur	138	230
Úrslit av figgjarpostum	16.745	15.728
Útreiðslur til starvsfólk og umsiting	10.884	10.213
Av- og niðurskrivingar av ítøkiligum ognum	607	1.004
Aðrar rakstrarútreiðslur	119	116
Tap og burturleggingar	1.776	2.401
Úrslit av vanligum rakstri	3.359	1.994
Aðrar óvanligar inntøkur	0	0
Aðrar óvanligar útreiðslur	0	0
Úrslit av vanligum rakstri undan skatti	3.359	1.994
Skattur	705	662
Ársúrslit	2.654	1.332
Býti av rakstrarúrsliti		
Ársúrslit	2.654	1.332
Flutt frá undanfarnum árum	33.178	31.846
Broyting av roknskaparhátti viðvíkjandi útsettum skatti	81	0
Flutt frá øðrum grunnum	119	116
Til nýtslu	36.032	33.294
Flutt til grunnar	119	116
Framflutt úrslit	35.913	33.178
Tilsamans	36.032	33.294

Fíggjarstöða 31. desember

1000 kr.	2002	2001
Ogn		
Kassapeningur og ogn utan uppsøgn í tjóðbankum	6.362	6.979
Ogn hjá figgjarstovnum	25.065	62.577
Útlán	240.245	224.316
Lánsbrev	96.932	64.039
Partabrev	500	516
Ítøkiligar ognir	3.752	3.868
Aðrar ognir	170	0
Tiðaravmarkingar	621	363
Ognir tilsamans	373.647	362.658
Skuld		
Skuld til figgjarstovnar og tjóðbankar	7.189	4.896
Innlán	325.804	320.412
Onnur skuld	1.834	1.305
Tiðaravmarkingar	0	9
Avsetingar til skyldur	800	800
Eginogn		
Ábyrgdarpeningur	907	858
Grunnar	1.200	1.200
Flutt frá undanfarnum árum	33.178	31.846
Broyting av roknskaparhátti viðvíkjandi útsettum skatti	81	0
Flutt frá ársúrsliti	2.654	1.332
Eginogn tilsamans	38.020	35.236
Skuld tilsamans	373.647	362.658
Tøl, sum ikki eru við í figgjarstöðu		
Ábyrgdir o.a.	2.979	3.794

SUÐUROYAR SPARIKASSI

Lógin um sjúkraviðbót

Einfalt dæmi um føroyskt lóggávuarbeði

SÍÐAN 1998 ER ALS EINGIN grundleggjandi viðgerð færin fram í almennu umsitingini av lóggávuni, sum viðvíkir fiskimonnum. Eitt “gott” dæmi um hetta er lóggávan um sjúkraviðbót til fiskimenn.

Tað hevur verið ein føst skipan gjøgnum øll tey 50 árin, skipanini hevur verið í gildi, at sjúkraviðbótin er tann sama sum sjálv minstalønin hjá fiskimonnum. Hendan svaraði inntil fyri nøkrum árum síðani til eina vanliga mánaðarløn hjá abeðara. Men upphæddin hevur als ikki verið regulerað, og tí svarar sjúkraviðbótin í dag stórt sæð til dagpening frá dagpeningaskipanini, sum er 80% av eini arbeiðarløn. At minstalønin ikki er hækkað, hevur ikki havt so stóran týðning fyri fiskimenn, tí dagstudningurin er hækkaður samsvarandi.

Sum eitt spariuppskot legði Fiskimálaráðið í vár fyri vinnuna eitt uppskot um at hækka minstulønina og minka dagstudningin samsvarandi, sum merkti eina sparing.

FF gjørdi beinanvegin vart við, at fyri at halda samanhangin í skipanini mátti upphæddin í lógini um sjúkraviðbót eisini hækkast í hvussu er samsvarandi. Hetta merkti eisini, at tann regulering at fylgja lønargongdini, sum varð skotin upp fyri minstulønina, mátti eisini galda fyri sjúkraviðbót.

Afturat hesum hevur landsgrannskoðarin gjøgnum fleiri ár gjørt vart við manglar í hesi lóg, sum t.d. at eingin umsóknarfreist er. Tað skuldi verið ein uppløgd sjálvfylgja, at alt hetta varð gjørt undir sama hatti, og at hetta var samskipað við lógina um inntøkutrygd annars. Hetta vildi verið ein sera einföld lóggáva, sum ein nøkulunda effektiv umsiting við minsta vet av áhuga fyri málinum, hevði kunnað greitt eftir eini løtu.

Klassisk undanfærsla fyri einki at gera

Men her hendir so púra einki. Andstøðutingmenn settu so fram uppskot um at hækka sjúkraviðbótina til kr. 15.000, ið er nøkulunda tað støðið, sjúkraviðbótin søguliga hevur havt.

Lagnan hjá hesum uppskoti verður lýst við áliti-

num hjá samgonguumboðunum í vinnunevndini, har sagt verður:

Ein minniluti í nevndini (Heini O. Heinesen, Olaf í Garði Joensen og Heðin Zachariassen) vísir á, at Fiskimálaráðið hevur fyrireikað eitt uppskot við sama endamáli sum fyriliggjandi uppskot, sum landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum ætlar at leggja fyri Løgtingið aftan á ólavsøku. Minnilutin tekur tí ikki undir við málinum og mælir Løgtinginum frá at samtykkja uppskotið.

Her kundi tað verið nærliggjandi at spyrja: Um Fiskimálaráðið hevur fyrireikað eitt uppskot í hesum máli, hví er tað so ikki lagt fram á ting? Ella hví kundi tað so ikki innarbeiðast í fyriliggjandi uppskot? Og bar hetta ikki til politiskt, hví kundi so nevndin ikki fáa høvi til at leggja hetta uppskot fram, so tað kundi avgreiðast í hesi tingsetuni?

Veruleikin er vist tann, at Fiskimálaráðið als einki uppskot hevur fyrireikað og ikki hevur rætt hond frá síðu at gera nakað uppskot. Tað hevur neyvan heldur nakra ætlan um at gera nakað uppskot.

Men júst hendan undanfærslan hjá minnilutanum í nevndini, sum tó umboðar meirilutan í tinginum, er ein klassisk undanfærsla fyri at sleppa sær undan stóðutakan, sum í veruleikanum merkir, at einki skal henda í málinum.

Tískil er sjúkraviðbótin hjá fiskimonnum nú eitt púra tilvildarligt tal, sum hongur í leysari luft og sum ongan samanhag hevur við nakað sum helst. Og meðan tingmenn hava syrgt fyri, at teirra egnu lønir verða reguleraðar í mun til lønarlagið annars, so hevur tað ongan áhuga fyri meirilutan, at enn tá sjúkir fiskimenn kunnu fáa somu sømdir.

Fiskimenn undir tvær skipanir

Tað áhugaverda er sjálv avleiðingin av hesi støðu. Undan 1. mai samsvaraði sjúkraviðbótin hjá fiskimonnum nøkulunda við veitingina frá dagpeningaskipanina. Í skrivandi stund kann í hvussu er sigast, at tímalønin hjá arbeiðarum kemur at

hækka við í minsta lagi kr. 3,20. Hetta fer so at merkja eina hækking í mánaðarlønini uppá kr. 500. Sjúkradagpeningurin kemur hervið at hækka við í minsta lagi kr. 400.

Hetta merkir, at nú fer sjúkraviðbótin hjá fiskimonnum at vera hesar kr. 400 um mánaðin lægri enn dagpeningurin.

FF fer tá at krevja, at hesin munur verður goldin av dagpeningaskipan-

ini. Tá fer tað at vera so “smart”, at fiskimenn sum fara sjúkir í land, fara at koma undir tvær skipanir, har tað eru galdandi heilt ymiskar reglur fyri útgjaldi. Umframt ta ógreiðu, sum her verður úrslitið, so verður eisini talan um eina dupulta umsiting av hvørjum einstøkum máli.

Almennur lóggávupolitikkur

Hetta hendir júst sum vit

hava fingið eitt Løgmálaráð, hvørs endamál skal vera at fáa eina **betri** lóggávu.

Her skal bert staðfestast, at júst hendan viðgerðin og hendan lóggávan er fult út í samsvar við tær royndir, sum vit í øllum øðrum málum hava av teirri viðgerð, sum áhugamál hjá fiskimonnum fáa í almennu umsitingini.

Tað sama er galdandi fyri øll onnur mál, sum viðvíkja fiskimonnum bæði hvat viðvíkir lóggávu og annars umsiting av málum viðvíkjandi fiskimonnum.

Tað skal enn eina ferð

endurtakast, at hendan støða er løgmanni persónliga fyri at takka. Sum fiskimálaráðharri í 1998 í eini støðu, har hann hevði alla grund til at halda lágan profil, gjørdist hansara einasta avrik, at hann setti fiskimenn uttan fyri lóg og rætt, bæði lóggávumessiga og umsitingarliga.

Aðra staðni í blaðnum er grein, sum lýsir, hvussu politiska skipanin saktans kann hava orku til at fremja ein lóggávu, sum longu er í gildi við tí endamáli at káva útyvir eina ólógliga umsiting.

Rættarloysið í Føroyum

Lóggivið verður, har lóg longu er galdandi, men einki verður gjørt, har lóggáva tørvar.

Nr. 74	6. mai 2003
Løgtingslóg	
um	
broyting í løgtingslóg um sjúkratrygd til fiskimenn	
Samsvarandi samtykt Løgtingsins staðfestir og kunnger lögmaður hesa løgtingslóg:	nar, sum eru undir skipanini við minstuløn. Somuleiðis verður landsstýrismanninum heimilað at útgjalda sjúkratrygd til persónar, ið virka sum eygleiðarar umborð.”
§ 1.	§ 2.
Í løgtingslóg nr. 72 frá 23. mai 1997 um sjúkratrygd til fiskimenn verður gjørd henda broyting:	Henda lóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd. Stk. 2. Persónar, ið hava latið inn umsókn, áðrenn lógin kemur í gildi, eru eisini fevndir av ásetingini í § 1.
§ 1, stk. 1 verður orðað soleiðis: “§ 1. Við tí endamáli at tryggja inntøkur fiskimanna í sambandi við sjúku ella skaða, verður landsstýrismanninum heimilað at útgjalda sjúkratrygd til persón-	
Tórshavn, 6. mai 2003	
Annfinn Kallsberg (sign.) løgmaður	
Lm. 47/2002	

Hann, sum fylgir við í føroyska samfelagnum, kann bert ásanna, at rættarloysið bert vindur uppá seg. Endurgivna lógarkunngerðin um broyting í lógini um sjúkraviðbót hjá fiskimonnum er best hugsandi dæmið um hetta.

Málið um eygleiðaran við rækju-skipum er sera væl útgreinað her í blaðnum. Fiskimálaráðið noktar fiskimanni ein heilt greiðan rætt til sjúkraviðbót. Grundgevingin er, at maðurin hevur átekið sær eina uppgávu fyri Fiskimálaráðið og hevur mynstrað, sum ásett av teimum!

FF leggur peningin út og leggur sak móti Fiskimálaráðnum. Seinni verður staðfest, at tað hevur als ikki verið nøkur málsviðgerð aftanfyri hesi noktan. Fyri at sleppa undan at tapa málið í rættinum velur Fiskimálaráðið, heldur enn at geva málinum eina lögfrøðisliga málsviðgerð og at fáa málið greitt í skundi, at leggja eitt lógarupp-

skot fyri tingið, sum skuldi taka grundarlagið undan rættarmálinum. Um hetta eydnaðist, fór tað ikki at verða staðfest, at Fiskimálaráðið ólógliga hevði noktað fiskimanni nakað so grundleggjandi sum sjúkraviðbót.

Hetta eydnaðist ikki. Tann 22. apríl fall dómurin, sum greitt gav okkum tað viðhald, sum hvørki vit ella onnur sum t.d. fiskivinnuráðið ivaðist í, at vit áttu.

Harvið skuldi lógaruppskotið fallið burtur. Uppgávan hjá tinginum má vera at gera og broyta lógir, har verandi lóg ikki samsvarar við politiska viljan. Tað kann ikki vera nøkur meining í at samtykkja eina lóg, sum ásetir nakað, sum longu er í gildi!

Men soleiðis hugsa løgtingsmenn ikki. Heldur ikki teir sum skulu eitast at vera andstøða. Eftir at teir hava útsett viðgerðina av málinum, til dómur er fallin, so látast teir nú, sum um eingin

dómur er fallin, og teir samtykkja einmælt hesa lógina sum longu er galdandi. Hetta verður gjørt, uttan at nakar av 32 tingmonnum tekur uppá tungu tað heilt greiða og tilætlaða rættarbrot, sum liggur aftanfyri hetta lógaruppskot. So tað er so púra einki, sum er í vegin fyri, at almenna umsitingin kann endurtaka hesa mannagongdina.

Samstundis sum ein umsiting saman við lögtinginum kann avseta kreftir og tíð til eina slíka óneyðuga lóggávu, sum bert hevur til endamáls at káva útyvir eina greitt ólógliga umsiting, so verður grundleggjandi lóggávuarbeiðið als ikki gjørt, soleiðis sum tað verður víst á í aðrari grein.

Tað tykist, sum at politiska skipanin hevur bert ein miðvísan politikk á einum øki, og tað er at fáa fólkið at missa álitid á hana. Tað gongur í hvussu er strúkandi!

Var flóttafólk umborð á gomlu "Norrønu"

Eftir at gamla "Norrøna" varð tikin úr rutu, varð hon sigld til Esbjerg, har hon skuldi liggja, inntil nýggju eigararnar kundu fara avstað við henni.

Í hesum sambandi var ein grein í danska blaðnum Jyske Vestkysten, sum m.a. kemur út í Esbjerg. Her vakti "Norrøna" serlig minni hjá einum ungum manni, sum hevði havt "Norrønu"

sum heim sum flóttafólk í 1992, tá "Norrøna" var útleigað til hesa serligu uppgávuna.

Hetta gav høvi til eina grein í blaðnum, frá unglinginum Haris Kadrispahic, sum nú virkar sum blaðmaður. Vit endurgeva greinina á danskum, tá hetta best lýsir kensluna hjá dronginum:

Et skrig i natten. En syv-årig dreng har mareridt igen. Endnu søger moderen at trøste ham, taler sagte til ham. Faderen var efterhånden blevet træt af søvnløse nætter. Han skælder ud. Det hele varer en times tid, før drengen igen falder til ro og alt er vel.

Stilheden varer en halv times tid. Så råber manden på alt og alle. Han har fået for meget at drikke og retter nu sin vrede mod flygtningelejren medarbejdere. Politiet er tilkaldt, kører ham væk. Det hele er overstået ved firetiden, men man sover ikke længe, for som regel blæser det, og bølgerne rammer skibet med høje plask.

Vi sejlede ikke. Vi boede der, på skibet "Norrøna". Det var vores hjem.

Vi har alle nogen barn-domsminder. Dette minde ville jeg dog helst glemme, og det havde jeg næsten også. Men så pludseligt var det der igen, i avisen i mandags var billedet der, et billede af skibet Norrøna. Et gensyn med fortiden. Norrøna var mit første hjem i Danmark.

Jeg kom lige som mange af mine landsmænd til Danmark i 1992. Krigen var brudt ud i mit hjemland, Bosnien-Hercegovina.

Den 11. december 1992 kom jeg sammen med forældrene til København. Adressen var Islands Brygge 563. Der var rigtigt vintervej, den aften vi ankom. Det blæste så meget, at jeg var sikker på, at den trappe der førte til skibet, ville blæse

Jeg var stadig væk ikke sikker på, at det var det samme Norrøna, som jeg havde boet på. Efter at have set gamle billeder var alt tvivl væk. Skibet var næsten i samme tilstand som dengang.

væk sammen med alle de mennesker, der skulle ind i skibet. Den første aften fik vi et værelse i bunden af skibet. Ventilationen blæste mere end det blæste udenfor. Den kunne ikke slukkes.

Samme tilstand

Jeg måtte se Norrøna igen. Billedet i avisen gjorde fortiden så levende. Den ligger der i havnen i Esbjerg. Og ligner sig selv. Jeg gik ind igennem bildækket, der var helt tomt. Den gang stod der bordtennisbord, billardborde, og så vidt jeg husker også vas-kemaskiner.

Skibet var næsten i samme tilstand som dengang. Jeg gik op ad trap-perne. Igen var der levende billeder foran mine øjne. Dengang vrimlede det af folk, der skulle op og ned. 800 mennesker

på et skib dag ud og dag ind. Videre til cafeteriet. Her spiste jeg mine første retter i Danmark. Kartofler, et eller andet.

Min mor kom med bemærkningen. - Hvor det dufter af kartofler sagde hun. Væn dig til det frue, vi har duftet af kartofler det sidste halve år, sagde et par unge fyre, der åbenbart havde været på skibet i lang tid.

Det lykkedes at finde kaptajnen. Han hørte min historie og fandt straks nøgler og lommelygte. Vi skulle ned i bunden af skibet.

Og der stod jeg. Jeg kan ikke længere huske nummeret på kahytten, men selv uden lommelygte havde jeg fundet den. Trapper ned, ned, højre, døre, højre og der var den.

Skibet var ikke mit hjem

i lang tid. Blot tre måneder. Tre lange måneder. Jeg flyttede derefter til Helsingør. Syg og bleg. Logisk, for jeg levede i en kahyt i tre måneder.

Foråret er smukt i Danmark. Men der er intet der kan måle sig med det, jeg oplevede i 1993, da jeg og min familie forlod det gode skib Norrøna.

Tænk at jeg ti år senere skulle stå på skibet igen. Foråret er smukt i Danmark.

Hetta er kanska eisini ein partur av søguni hjá "Norrønu". Teir av manningini, sum vóru umborð ta tíðina, láta annars illa at, hvussu illa skipið var farið eftir hetta leigumál. Men hetta var kanska ikki nógv at siga til, tí skipið var sjálvsagt ikki egnað til a vera eitt varandi stað hjá so nógvum fólki.

Tíðindaskriv frá Oljumálaráðnum:

Stjóri settur á Jarðfrøðisavnið

Sigurð í Jákupsstovu er settur sum stjóri á Jarðfrøðisavninum frá 1. juli 2003 og komandi 2 árin.

Stjórin á Jarðfrøðisavninum, Martin V. Heinesen, fer í farloyvi hetta tíðarskeiðið fyri at arbeiða við fyrireikandi kanninum

til møgulig landgrunds-krøv hjá Føroyum uttan fyri 200 fjórðinga markið.

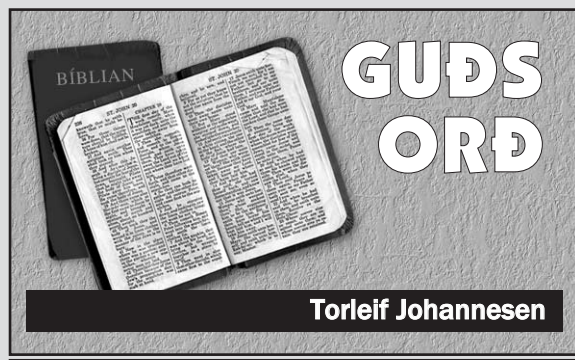
Sigurð í Jákupsstovu, sum er 40 ára gamal, varð útbúgvin sivilverkfrøðingur frá Danmarks Tekniske Universitet í 1992, og hevur drúgvur royndir

innan kolvetnisvirksemi.

Eftir lokna útbúgving arbeiddi Sigurð í Jákupsstovu sum verkfrøðingur hjá Maersk Olie og Gas í 5 ár, m.a. í Qatar og Indonesia.

Síðan 2001 hevur Sigurð í Jákupsstovu verið tekn-

iskur leiðari hjá Atlantic Petroleum. Í desember 2002 vardi Sigurð PhD ritgerð við heitinum "Simulation of Gas Injection Processes" á Danmarks Tekniske Universitet.

Eitt er lívsneyðugt

Eitt er neyðugt! Luk.10,42

Deyðin hevði vitjað, og jarðarferð var. Kirkjan var stúgvandi full av fólki. Heilt óvart var deyðin kom-in og var farin avstað við manni í góðum árum - mitt í sínum dagliga yrki.

Vegna fullsetta kirkju kom eg at standa úti í gongini. Har sá eg beint á eitt skriftstað, ið hekk omanfyri hurðini innar í kirkjuskipinum. Har stóð: "Eitt er neyðugt!"

Hóast fá orð, so helt skriftstaðið eina álvarsama, tigandi talu til mín.

Eygleiða vit fólki, so síggja vit skjótt, hvat er neyðugt í lívi teirra. Lívið sjálvt avdúkar tað.

Til dømis, er neyðugt við góðari heilsu, góðum arbeiði, við góðari lön, góðum húsum, góðari eftirlön, góðum mati, góðari familju. Ynskilistin kann gerast væl longri.

Løgið er tað, men mong gloyma í stríðnum fyri øllum hesum "neyðuga", at tá alt kemur til alt, so er tað bert eitt, sum veruliga er neyðugt - lívsneyðugt: "At søkja Guðs ríki fyrst".

Maria sat við Jesu føtur og lýddi á talu hansara. Jesus segði, at hon hevði valt hin góða lutin.

Tá deyðin hevur vitjað, og kistulokið er skrúvað á, hevur tað ongan týðning, um viðkomandi er ríkur ella fátækur, hvítur ella svartur, høgur ella lágur, vællærdur ella ólærdur, kendur ella ókendur.

Altumráðandi er tá, at viðkomandi eigur tað neyðugasta - eigur Jesus. Eigur tú Jesus, so vil lívið avdúka tað. Tá vilt tú taka tær tíð til stillar lötur við Jesu føtur eins og Maria - tí tað er neyðugt.

Tá vilt tú dagliga føða sál tína við bíbliuorðinum - tí tað er neyðugt.

Tá vilt tú taka tær tíð til bøn og samtala við Jesus - tí tað er neyðugt.

Tá vilt tú raðfesta tey ævigu virðini hægri enn tey jarðisku - tí tað er neyðugt.

Tá kemur tú ikki bara at tosa um veður og vind, sum heimurin ger, men orðið um tað eina, sum veruliga er neyðugt - Jesus - kemur at liggja frammalaga á vørrunum.

Skjótt 2000 ár eru liðin, síðani Jesus segði: "Eitt er neyðugt!" Hvussu nógv hevur mannaættin - tú og eg - lært um týðningin av tí?

Eigur tú Jesus - tað neyðugasta, so kanst tú siga við Paulusi: "...annaðhvørt eg tí lívi ella doyggji, hoyri eg Harranum til" Róm. 14,8

Eigur tú Jesus, so vil útgongdin úr hesum heimi verða inngongdin til Paradís.

Mín Jesus, læt mitt hjarta fá ein slíkan bug at tær, at nátt og dag tú vera má ómissandi hjá mær.

Ms. 884

Sjálvandi hendir tað ikki...

Teknar tú eina
Vanlukkutrygging
nú, sparir tú
50%
av gjaldinum
fyrsta árið

...men tú átti kortini at havt eina Vanlukkutrygging

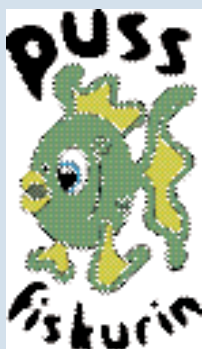

TRYGGINGARFELAGID
FØRØYAR

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meiríkostnað fyrri lýsaran
Her fært tú bresta lýsingaravtaluna - blaðið verður seld sum sálsmarketingum

Lýsingar
Tlf: 311569

Hvat er munurin mill-
um eina konu og eina
elskarindu?
- Umleið 30 kilo!!!

Ein eldri kona á poli-
tistøðini:
- Onkur hevur brotið
inn í íbúðina.
- Er nakað stjolið, sum
hevur virði?
- Nei, teir tóku bara
fólkapersjónina!

Maðurin rann runt við
einum flugu-smekkar, tá
konan spurdi:
- Hvat gert tú?
- Drepi flugur.
- Hevur tú dripið
nakra?
- Yes, 5 flugur: 3 hannar
og 2 honir
- Hvussu kennir tú
mun á honum og hann-
um?
- 3 sótu á øfløskuni og
2 sótu á telefonini.

Børn:

- Babba! Dugir tú at
skriva í myrkri?
- Ja, sjálvandi, hvat skal
eg skriva?
- Tú skalt skriva tína
undirskrift í karakter-
bókina.

- Eg veit ongantíð, hvat
eg skal geva pápa í
föðingardagsgávu, so í
ár gav eg honum 500
kr. og bað hann keypa
okkurt, sum kundi gera
dagin betri.
- Hann fór og keypti
mammu eina gávu

Hvussu finna kinverjar
uppað nœvn til teirra
børn?
- Teir blaka eina tóma
blikkdós oman trapp-
urnar!

Nýggjur trolari til Viðareiðis

Í tí seinasta Fiskifrettir verður nógv gjørt burtur-úr, at ein nýggjur trolari til Viðareiðis "Gáshøvdi" er farin av bakkastokki. Eigari er p/f Kneysur. Tað eru ikki færri enn fyra lýsingar frá ymsum fyr-
tøkum, sum hava latið útgerð til skipið, og sum ynskja tillukku við skipi-
num.

Tað er skipasmiðjan Ósey á Havnarfjørðinum, ið hevur bygt hetta skipið, eins og hon hevur bygt fleiri onnur skip til Føroya.

Skipið er 22 metrar langt og 6,5 metrar breitt. Høvuðsmaskinan er 499 hk. Øll útgerð er frá ymskum íslenskum fyr-
tøkum. M.a. er serlig køli-
útgerð, sum kann køla lastina niður til 0 til 2 froststig.

Gáshøvdi er KG 318 er fjórði nýbygningur, sum skipasmiðjan letur feroyingum innan seinastu 12 mánaðarnar. Í gerð er annars eitt systirskip hjá "Gáshøvda", og verður hetta skip latið í januar. Tá fara teir í holt við at byggja eitt 36 metur langt skip, eisini til Føroya. Her

verður skrokkurin gjørdur byggdur í Polen.

Í samrøðu við Fiskifrettir sigur reiðarin Kári Kallsberg, at teir valdu Ósey vegna tær góðu royndirnar í Føroyum av teirra skipum.

Teirra gamla træskip ætlaðu teir fyrst at skifta

út við einum brúktum skipi keypt í Frankríki. Hetta bar ikki til. Teir kannaðu so møguleikarnar at byggja skip í Spaniu. Men tað endaði so við at byggja í Íslandi, og hetta eru teir væl nøgdir við.

Ætlanin er at veiða uttanfyri 12 fjórðinga

fiskimarkið. Teir hava tó bert 135 fiskidagar til taks. Brúk er fyrri 180-200 døgum, men teir rokna við at kunna keypa teir írestandi dagarnar. Kári letur annars væl at fiski-
dagaskipanini, hóast hann kundi ynskt sær fleiri dag-
ar. Fremsti fyrimunurin

við okkara skipan mót-
vegis kvotaskipan er, at allur fiskur kemur til sættis og at einki verður blakað fyrri borð aftur.

Vit ynskja viðingum góða eydnu við nýggja skipinum.

dagsins MYND

Fiskimannadøtur sum eru 400 ára gamlar

Ein trýr tí neyvan, men hesar fimm eru úti við 400 ára gamlar. T.v.s. til-
samans. Tær eru allar ættaðar úr Lørvík. Pápar teirra vóru fiskimenn, og hjá fleiri teirra hava menn og synir verið og eru fiskimenn.

Frá vinstri eru tað tær triggjar systrarnar Sylvia, Fía og Bodil. Tær eru døtur Henriettu og Pól Jóan Magnus Kristiansen. Síðan er tað Selma, ið var gift við Kjartan, beiggja teirra. Pápi hennara var tann kendi útróðrarmaðurin Jóan Jakku á Gerðismørk. Uttast til høgru er Salmona, ið var gift við Sigmund, sum var ein annar beiggi. Hon er dóttir Bakka Kristian. Tískil eru tær tvær svigar-
innur tær triggjar fyrst-
nevndu.

Tær eru annars allar einkjur.